

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kladjeva ulica št. 5
Telefon: 31-32, 31-33, 31-34, 31-35 in 31-36

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poština hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Diplomska akcija angleške vlade:

Chamberlainov načrt za pomirjenje Evrope

1. Takojšen umik tujih prostovoljcev iz Španije in nevtralizacija španskega problema
2. Posredovanje za sporazum med Parizom in Rimom
3. Razčiščenje odnošajev z Nemčijo

London, 20. junija. br. Z veliko napetostjo pričakujejo v vseh političnih krogih za danes popoldne v spodnji zbornici napovedano novo izjavo ministrskega predsednika Chamberlaina o španskem problemu. Povod za to izjavo je dala na eni strani akcija angleške vlade za preprečitev bombardiranja civilnega prebivalstva in za doseg premirja v Španiji, na drugi strani pa pobuda italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija, ki je sporočil angleški vladi svojo željo, naj bi se uveljavljene italijansko-angleške sporazuma čimbolj pospešilo in ustvarili predpogoji, ki so bili dogovorjeni ob sklenitvi tega sporazuma v zvezi s španskim problemom. Tudi sporazum, ki je bil po diplomatski poti dosežen glede angleškega načrta za umik tujih prostovoljcev v Španiji, bo najbrže predmet izjave ministrskega predsednika Chamberlaina.

Vsi današnji londonski listi se podrobno bavijo s prizadevanji Chamberlaina na polju mednarodne politike, kjer želi ustvariti angleški premijer takšen položaj, da bo odstranjena sedanja mednarodna napetost in za daljšo dobo zagotovljen mir. Po informacijah vodilnih londonskih listov namereva Chamberlain svoj načrt izvesti v treh etapah. Najprej bo skušal čimprej uveljaviti italijansko-angleški sporazum, kar naj pospeši rešitev španskega problema, ker se je Italija s tem sporazumom obvezala, da ne bo več podpirala generala Franca in strogo izvajala politiko nevmešavanja. Sporedno s tem bo Anglija posredovala med Pa-

rizom in Rimom v svrhu obnove prekinjenih diplomatskih razgovorov za sklenitev sličnega sporazuma. Francoska vlada je v tem pogledu že dala gotovo zagotovila, kar bo posredovanje Anglije znatno olajšalo. Končno želi Chamberlain razčistiti odnose do Nemčije, predhodno pa zahteva, da se reši vprašanje avstrijskih dolgov, kojih plačilo Nemčija odklanja.

V angleških vladnih krogih precej optimistično gledajo na razvoj mednarodnega položaja in so skoraj že prepričani, da se bo Chamberlainu posrečilo do kraja izvesti svoje načrte. To mu omogoča na eni strani tesno sodelovanje s Francijo, na drugi strani pa očitna želja Italije, da čimprej razčisti svoje odnose z zapadnimi velesilami.

Mussolinijev predlog

London, 20. junija. Po poročilih londonskih listov je italijanski zunanji minister grof Ciano za časa svojih razgovorov z angleškim veleposlanikom v Rimu lordom Perthom, izrazil Mussolinijevo željo, da bi bilo treba čimprej pristopiti k izvajanju italijansko-angleškega sporazuma. To sodelovanje naj bi se manifestiralo nezavisno od odbora za nevmešavanje oziroma od vprašanja umika španskih prostovoljcev. Dobro obveščeni londonski krogi so glede teh vesti zelo rezervirani ter nečjejo dati bolj točnih pojasnil. Vendar se pa opaža, da ministrski predsednik Chamberlain prav tako kot Mussolini želi, da se čimprej začne izvajati v praksi italijansko-angleški sporazum. Glede umika

prostovoljcev iz Španije pa v teh krogih poudarjajo, da bo to vprašanje moralo rešeno še ta teden ali da bodo vsaj našli način, ki bi čimprej privedel do uspeha.

Rim, 20. junija. br. V tukajšnjih dobro poučenih krogih zatrjujejo, da je italijanska vlada obvestila angleško vlado o svojem stališču glede rešitve španskega problema. Mussolini je pripravljen izdati povelje, da se italijanske čete umaknejo s francoske fronte v zaledje in ustavi vsako nadaljnje sodelovanje v španski državljanski vojni; s tem naj bi bila izpolnjena obljuba, ki jo je dal ob sklenitvi italijansko-angleškega sporazuma in zadoščeno zahtevi, ki jo je angleška vlada stavila kot pogoj za uveljavljanje tega sporazuma. Mussolini pa zaenkrat ne misli italijanskih čet umakniti iz Španije, marveč jih namerava pustiti tam in jih takoj vreči v borbo, če bi se kršil sporazum glede umika tujih prostovoljcev in politike nevmešavanja bodisi s strani Anglije ali katerikoli druge države. V angleških krogih smatrajo, da to sicer ni popolnoma v skladu s rimskim dogovorom, vendar pa bo angleška vlada to Mussolinijevo pobudo proučila in skušala tudi na tej osnovi doseči sporazum glede španskega problema.

Londonski odbor

London, 20. junija. br. Za jutri popoldne je sklicana seja londonskega odbora za nevmešavanje. Na tej seji se bo najbrže odločilo, kdaj naj stopi v veljavo angleški načrt glede umika tu-

jih prostovoljcev. Uspeh jutrišnje seje londonskega odbora je v glavnem odvisen od stališča, ki ga bo zavzela Rusija. Kakor pa zatrjujejo v diplomatskih krogih, se je Franciji posrečilo po diplomatskih razgovorih pridobiti Rusijo za to, da ne bo delala težav, če se tudi Italija in Nemčija obvežeta, da ne bosta ovirali umika prostovoljcev in ustavili vsako nadaljnjo podporo generalu Francu. Francija s svoje strani je prav tako ustregla želji angleške vlade in pristala na to, da takoj, ko se začne umik tujih prostovoljcev, zapre svoje meje napram Španiji pod pogojem, da se istočasno na vseh mejah na morju in na kopnem obnovi najstrožja kontrola.

Stališče Španije

Barcelona, 20. junija. Listi objavljajo govor predsednika barcelonske vlade Negrina. V tem govoru se je Negrin dotaknil najprej vprašanja posredovanja v španski državljanski vojni ter dejal, da to vprašanje podrobno proučujejo, kakor proučujejo tudi posledice morebitnega sprejetja predloga za posredovanje. V drugem delu svojega govora je Negrin ponovno naglasil voljo barcelonske vlade, da vodi borbo do konca, ker smatra, da si bo samo na ta način mogla zagotoviti končno zmago.

**ČITAJTE
širite
»Slovenski Narod«!**

Politični obzorik

Dr. Kulovec in dr. Maček

Sarajevski »Jugoslavenski list«, ki je glasilo JRZ za Bosno, je te dni poročal: »Senator dr. Fran Kulovec je odgovoril svoj odhod iz Dubrovnika. On se na obalah našega Jadrana izvrstno počuti. prihajajoč čisto v stike z raznimi osebnostmi v mestu in s širšim krogom svojih prijateljev. Tako je te dni g. Kulovec prisostvoval kosilu, kjer so bili zbrani člani neke verske katoliške organizacije in je pri tej priliki obširno razlagal škodljivost političnega stališča vodstva hrvatske seljačke stranke, ki izvaja abstinenco in pasivno rezistenco na očitno škodo narodnih interesov, ki so vsak dan bolj ogroženi. Senator dr. Kulovec je zagovarjal aktivno udeležbo Hrvatov v politiki s predstavniki Srbov, Slovencev in muslimanov, oziroma z JRZ, kar bi bilo narodu skupne države samo v korist. Udeleženci tega razgovora so dobili vtisk, kakor da je dr. Kulovec mnogo težje na tem, da prisotne prepriča o iskrenosti svojih izjav. O teh razgovorih dr. Kulovec se v političnih krogih v Dubrovniku mnogo razpravlja. — Ta vest glasila JRZ je vzbudila zlasti v hrvatskih političnih krogih veliko pozornost, saj je znano, da je vzdrževal dr. Kulovec še do nedavna dokaj tesne stike z dr. Mačkom in njegovo okolico. Sklepati se da to iz beleške, ki jo priložuje »Obzore« in ki se glasi: »Dr. Kulovec je sedaj preko nekega svojega prijatelja-duhovnika tedaj demantiral, v katerem pravi, da je on prišel v Dubrovnik izključno v svrhu, da se okrepi po boleznih, da ni dajal nikomur nobenih političnih izjav in da je presenečen, da se privatni razgovori iznašajo v javnost in se jim daje značaj političnih izjav. — Iz stiliacije tega demantija je razvidno, da se ne oporeka, da bi ne bila točno podana vsebina razgovorov na obedu, poudarja pa se, da so bili ti razgovori privatni in brez političnega značaja.

Predvojna in sedanja mladina

Zabeležili smo že, da so se pred kratkim v Zagrebu sestali zastopniki akademske mladine iz Zagreba, Beograda in Ljubljane in na dolgih posvetovanjih prišli do brihtnega zaključka, da v Jugoslaviji ne živi en jugoslovanski narod, marveč da jih živi pet in sicer srbski, hrvatski, slovenski, črnogorski in makedonski. Ta »zaključek« je vzela »Slobodna misel« v Nikšiću za povod, da je napisala članek o naši mladini, v katerem izvaja med drugim: »Predvojnska mladina se je poslušala, poveljsko je treba samo čuti. Ona prva je stopala po narodnih smernicah, ta poveljska pa nima zveze s širokimi narodnimi stoji, ona predvojnska je narodno življenje, poveljska mladina pa je knjižna, konvencionalna in površna. Ona predvojnska se je vrgla potem kolektivnega narodnega čustva svobode in narodne skupnosti, dočim je poveljska mladina vzrasla iz tujega pojmovanja družbe, iz tujih brošur in propagandnih letakov in tako postala tuja ne samo svojemu narodu, nego tudi sami sebi.« — Nikšićki list je pravilno očrtal razliko med mladino, polno idealov, ki je delovala pred veliko vojno, in med sedanjo mladino, ki na žalost molči po večini tuje bogove.

Volilna zmaga De Valere

Dublin, 19. junija. AA. (Reuter). Proizvesti irednih državnozborskih volitev, ki so bile izvedene po proporcionalnem sistemu, so bili objavljeni nocoj. Podatki kažejo, da bo imel de Valera odločno večino nad vsemi ostalimi strankami skupaj v novem parlamentu. Kolikor je sedaj znano, je dobil de Valera en mandat. Zdi se pa možno, da jih bo vsega skupaj dobil 6. De Valera je nekoliko okrepil svoj položaj v vseh vrstah okoliščin in sicer na račun vseh drugih strank. Šest ministrov je bilo ponovno izvoljenih z znatno večino. Končni rezultati ne bodo znani pred prihodnjim torkom. Cosgrave je bil izvoljen v Kerek Cityju. Po številu glasov, ki jih je dobil, pa se jasno vidi, da njegova politika ne uvršča posebnega zasedanja. Po dosedanjih rezultatih so dobili de Valera 37, Cosgrave 15, laburisti 3 in neodvisni 2 mandata.

Italija kupuje rusko žito

London, 20. junija. o. Kakor poroča »Daily Telegraph«, je italijanska vlada sklenila nakupiti večje količine žita v Rusiji, vprašanje pa je, ali tokrat Rusija za dobavo tega blaga ne bo postavila kakih političnih pogojev.

Borzna poročila.

Cerita, 20. junija. Beograd 10. — Paris 12.1375, London 21.6475, New York 48.480, Bruselj 74.05, Maastricht 22.925, Amsterdam 241.65, Berlin 170. — Dunaj 35. — Praga 25.25, Varšava 82. — Bukarešta 3.55.

Dan sokolske dece v Pragi

Z nastopom dece je bil včeraj službeno otvorjen X. vsesokolski zlet — Nastopu je prisostvovalo nad 150.000 ljudi

Praga, 20. junija. AA. (CTK). X. vsesokolski zlet se je včeraj uradno začel z dnevom sokolske dece. V sredo je korakalo nad 30.000 dečkov in deklic. Včeraj popoldne je sokolska deca defilirala po glavnih praških ulicah v dolgem živopisnem sprevodu med sviranjem sokolskih godb. Velika množica je navdušeno pozdravljala dečo in ji vzklikala, ko je odhajala na sokolsko telovadišče v Strahovem. Popoldne je imela sokolska moška in ženska deca na sokolskem stadionu javen nastop, kateremu so prisostvovali predsednik parlamenta Malypetr in ministri Ježev, Franke in Kalfus. Zanimivo je, da so visoki gosti imeli priložnost gledati tudi svoje oroke med telovadci. Dalje so prisostvovali prireditvi številni člani diplomatskega zbora, in sicer francoski, bolgarski in kitajski poslanik, general Krejčí, šef generalnega štaba Sirovy, generalni inšpektor narodne obrambe, šef

francoskega vojaškega odposlanstva na Češko, škofsko-vaški primorac Prage Zenkel, zastopniki sokolstva iz tujine in mnogo drugih, uglednih oseb. Vreme je bilo zelo lepo. Po pozdravu z zastavami in inotiranju češko-sokolske himne, ki so jo otroci poslušali v pozoru, so bile skupne vaje. Udeležili so se jih otroci različnih narodnosti. Sokolska deca izpod osmih let je izvajala šolske vaje, starejša deca pa proste vaje, predpisane za ta izlet. Nastop je izredno dobro uspel. Brezhibni red pri skupnih vajah in pisnost sokolskih strajc in tisočev in tisočev malih telovadcev sta večkrat zbudili pravi vihar aplavza. Med vajami so letela le'ala nizko nad telovadiščem. Vaje so se končale z izvedbo vsesokolske himne, ki so jo vsi poslušali v pobožni tišini.

Minister Cvetković o položaju delavstva v Jugoslaviji

40-urni delavnik je za Jugoslavijo kot pretežno agrarno državo nesprejemljiv

Zeneva, 20. junija. r. »Journal de Geneve« objavlja razgovor z ministrom socialne politike Dragišom Cvetkovićem o socialnih problemih Jugoslavije. Med drugim je minister izjavil glede 40-urnega delovnega tedna, da gospodarska in socialna struktura Jugoslavije ne dovoljuje splošne uvedbe take razdelitve dela. Proti temu govori tako tehnično stanje industrije kakor pretežno poljedelski značaj države. Tudi stanje brezposelnosti ni takšno, da bi se moral zaradi tega skrajšati delovni čas. V Jugoslaviji je predvsem treba povzdigniti poljedelstvo, da se bo tok kmečkih de-

lavcev, ki sili sedaj v mesto in industrijo, usmeril nazaj na kmete. Kar se tiče delavskih mezd, je minister opozoril na uredbo o minimalnih mezdah, ki po njegovem mnenju generalno in v zadovoljivi obliki rešuje ta problem in zagotavlja delavstvu zaslužek v skladu z draginjskimi razmerami. V Jugoslaviji je treba s pospeševanjem gospodarskega razvoja zagotoviti delavstvu kruh in zaslužek. To se bo deloma doseglo tudi z javnimi deli, za katera je vlada najela 4 milijardo notranje posojilo.

še pred koncem meseca njena delegacija pozvana v London. V nasprotnem primeru bo angleška vlada s 1. julijem uvedla popoln kliring v trgovskem prometu z Nemčijo.

Lira ne bo devalvirana

Rim, 20. jun. o. V zvezi s vestmi o bližnji devalvaciji dolarja so se razširile govorice, da bo tudi italijanska vlada devalvirala lito. Kakor v Washingtonu so danes te govorice odločno demantirali tudi v Rimu.

Zadnja pot plemenite gospe

Ogromna množica prijateljev, znancev in čestilcev je spremljala včeraj gospo Anči Kramerjevo k večnemu počitku

Ljubljana, 20. junija. Ko je včeraj gospa Anči Kramerjeva nastopila svojo zadnjo pot, se je vprav presretno izkazalo, koliko simpatij je uživala, čeprav ni nikdar stihila v ospredje in si je pridobila ljubezen nešteti predvsem s svojo plemenitostjo ter globokim socialnim čutom. Na pogrebnih mešanih navadno vidimo predvsem meščanstvo, včeraj so se pa na pogrebu gospe Anči Kramerjeve zbrali pripadniki vseh slojev; vsi smo jo spoštovali in ljubili, od preproste delavca in študenta do premožnega meščana.

To se je izkazalo že v soboto, ko so ljudje romali neprestano v trumah h krsti blage pokojnice na Stari poti. Nacionalni akademiki so svoji plemeniti začetnici izkazali zadnjo počastitev: postavili so ob krsti častno stražo. Vse stene so bile pokrite z vencji, cele grmade cvetja so se kupile, da sploh ni bilo mogoče ugotoviti, kdo vse ga je prinesel. Ljudje so vedeli, kako slino je gospa ljubila cvetje, zato so jo obdali tako z njim, ko so se zadnjič poslavljali od nje. Toda mnogi dobrotniki so darovali tudi lepe vsote in plemenite namene namestu za cvetje ter tako pokazali, kako znaajo ceniti prav tisto tihno plemenito delo blage gospe, ki se je vedno ravnila po načelu, naj ne ve levica, kaj dela desnica.

Na pogrebu se je zbrala množica v pravem pomenu besede, prišlo je ljudstvo in meščani, domačini in tudi ljudje iz drugih krajev. Zastopane so bile politične organizacije in številna nacionalna društva, pogreba so se udeležili številni prijatelji dr.

Kramerja, med njimi tudi bivši minister Svetislav Popović iz Beograda in poslanca Manfred Paštrović iz Splita in Josip Cvetič iz Zagreba. V sredo so se zvrstili slovenski napredni senatorji in poslanci, pomočnik komandanta divizije general Dodić, župan dr. Adlešić in podžupan dr. V. Ravnihar, čl. konzul ing. S. Miškovsky, zastopniki in zastopnice nacionalnih in ženskih organizacij, rojaki pokojnice, v Ljubljani živeli Čehi, in neprepletna množica znancev, pripadnikov vseh slojev in vseh tistih pripadnikov anonimne množice, ki so tako ganljivo z iskrenim čustvom ter svojo udeležbo pokazali, da bodo ohranili blagi gospe najlepši spomin.

Ko so od franciskani opravili pogrebne molitve pred mrtnišnico, so združeni pevci »Save« in »Slavca« zapeli Venturinijevo žalostinko »Usmilj se...« Spreved se je razvil po Zaloški cesti čez Hrvaški trg in po šmartinski cesti. Nešteti venci in šopki (dva vosa sta jih bila polna), so pričali, kako globok odmev je našla smrt blage gospe v naši javnosti; toda ne le cvetje, temveč vse dolgi sprevedi, kakršnega že dolgo nismo videli v Ljubljani. Ko je duhovščina opravila molitve v pokopalski kapelici so uslužbenci pogrebne gasove za spremstvu nacionalnih akademikov prenesli krsto h grobu med gostim špalirjem množice. Tišino je presekala molitev duhovščine, nakar so pevali žalostinko »Človek, glej...« Srca so se skrčila v bolešči in orosile so se oči nešteti, ki so poslušali pesem globoko presunjeni od močnega čustva.

Letalski promet Pariz-New York

Pokusni poleti že ta mesec

Pariz, 20. junija. br. Glede na to, da je Nemčija ustavila prekoceanske polete s svojimi Zeppelinji, ker ji Amerika ni hotela dati helija za polnjenje zrakoplovov, so se pričela med francosko in ameriško vlado pogajanja za vzpostavitev redne letalske zveze med Parizom in New Yorkom. Pogajanja so že tako daleč napredovala, da bodo te dni zaključena. V začetku julija se bodo pričeli poskusni poleti. Prvi polet bo izvršen z velikim francoskim letalom »Lieutenant de Valence« Pariz, ki ima prostora za šest moč posadke, 64 potnikov in veliko količino pošte. Letalo je že popolnoma pripravljeno. Francoska vlada je sklenila s Portugalsko sporazum, po katerem bodo mogla ta prekoceanska letala na svojih poletih po potrebi pristajati tudi na Azorih. Če se bodo poskusni obnešli, bo s 1. avgustom urejen redni letalski promet tako, da bo vsak dan letelo po eno letalo v smeri Pariz — New York, drugo letalo pa v smeri New York — Pariz.

tudi na Azorih. Ce se bodo poskusni obnešli, bo s 1. avgustom urejen redni letalski promet tako, da bo vsak dan letelo po eno letalo v smeri Pariz — New York, drugo letalo pa v smeri New York — Pariz.

Rajhovski vojaški zakon tudi v Avstriji

Dunaj, 20. junija. b. Z odredbo šefa vrhovnega poveljstva vojske, ki je podpisana tudi od rajhovskega notranjega ministra dr. Feika, je bil včeraj s takojšnjo veljavo najhujši zakon na bivše avstrijsko ozemlje najhujši vojaški zakon z vsemi dopolnitvami zakoni in uredbami. Za predhodno dobo veljajo nekatere izjemne določbe, ki so v očiščeni gubaj nasodna.

Pogajanja o avstrijskih dolgovih

London, 20. jun. Angleški uradni krogi si mnogo prizadevajo, da bi se pogajanja z Nemčijo za amortizacijo avstrijskih dolgov nadaljevala. V angleškem finančnem ministertvu so pripravili minimalni program, ki ga je angleški poslanik v Berlinu davi predložil nemški vladi. Če bo Nemčija pristala na ta program za pogajanja, bo

Robija za sleparje s kokainom

Glavni obtoženci bodo lahko v kazniščah razmišljali, kako se prekucevali svoje žrtve

Ljubljana, 20. junija. Velika razprava proti sleparjem, ki so prodajali moko, so dobičkarstvo, borovo kisline in kredo za pristen kokain in heroin, je bila zaključena po dveh dneh razpravljanja s obsojenci vseh obtožencev razen Ivana Marinko, ki je bil zaradi pomanjkanja dokazov oproščen. V petek je mali senat pod predsedstvom s. o. s. Ivana Kralja ves dan zasliševal obtožence, kakor smo že poročali. V soboto so prišli na vrsto priče, po njih pa čitanje številnih aktov.

Zasliševanje priče je potekalo brez senzacij. Nekateri se niso mogli več spomniti na podrobnosti. Po predčitvi prvotnih izjav so priče izpovedale, da se vse strinja z resnico in da je vse res tako, kakor so izpovedale med preiskavo in na prvi razpravi. Kočljiv položaj je nastal po zaslišanju samo za čevljarja Žigona, ki je priznal, da je fingiral brzojavni poziv Franca Hladnika. Hladnik mu je naročil, naj dobi prodajalca in naj ga temu predstavi kot italijanskega trgovca. Hladnik se je izprehajal po Ljubljani, Žigon pa je tekkel na pošto in je naredil, kakor da ga obvešča, naj se takoj pripelje iz Trsta v Ljubljano. Prodajalec je bil prepričan, da je Hladnik prišel iz Italije, saj se je Hladnik pojavil na kolodvoru z aktovko, v kateri je imel »denar«. Hladnik seveda ni bil Hladnik, temveč italijanski trgovec Peruzzi. S pustolovsko gesto je kupcu dopovedal, da je prišel naravnost iz Milana, da je zelo utrujen in da bodo zaradi tega kupčije sklenili prihodnje jutro. Kako je kupčija potekala prihodnje jutro, smo že poročali. To je bil primer sleparije, ko je Hladnik izginil s pristnim kokainom, katerega mu je hotel neki tihotapec prodati.

Žigon je s takim pričevanjem priznal, da je sodeloval pri slepariji in državni tožilec je takoj izjavil, da si pridrži kazenski pregon čevljarja Žigona.

Okrug 10. ure ponoči v soboto je dobil besedo državni tožilec dr. Julij Fellner. Obdelal je zelo podrobno vse točke vseh obtožnic in vztrajal pri obtožbi. Poudaril je, da so obtoženci oškodovali številne prodajalce in kupce lažnega kokaina za več

stotisoč dinarjev in da so slepariji obtožena. Branilci Zdenka Breje, dr. Muc in dr. Šuklje, ki je zastopal dr. Fuca, so imeli težko nalogo. Oprli so se na dejstvo, da je obtožba zgrajena na pričevanju oškodovancev, ki so skoraj vsi tihotapci s kokainom in zaradi tega marsikaj niso izpovedali, ker bi na ta način sami sebe pokopali. Res je, da so priče izpovedale zelo previdno, a zakon jim daje pravico, da se ne izjavijo v starih, ki bi utegnile njim samim škodovati, lagati in kaj neresničnega izpovedati pa seveda zaradi tega ne smejo.

Sodišče se je preprčalo, da so vse priče izpovedale, v kolikor so se izjavile, po resnici in da jim gre vera. Po kombinaciji vseh pričevanj in objektivnih ugotovitev preiskave je bila krivda obtožencev dokazana, ne glede na to, da je katere izmed prič morda kaj zamočala, kar bi krivdo obtožencev morda še povečalo.

Ob 3. zjutraj v nedeljo je predsednik senata razglasil sodbo. Vodja sleparske tolpe France Hladnik je bil obsojen na 2 leti in 15 dni robije, Ivan Kališnik na 2 leti robije, Pavel Širok na poldrugo leto robije, Josip Mauser na 8 mesecev strogega zapor, Jože Vižin na 3 mesece, Edvard Koleča na 4 mesece, Peter Detela na 4 mesece, Peter Oprešnik na 3 mesece in Josip Nikovski na 5 mesecev strogega zapor. Obsojenci so bili obsojeni tudi na izgubo državljanjskih pravic, kakor zahteva zakon. Vsem je sodišče vslo preiskovalni zapor. Oškodovanci, ki najbrže tako in tako niso računali na odškodnino, so bili glede svojih zahtevkov zavrnjeni na pot civilne pravde. Širok in Detela sta prijavila revizijo in priziv, Novak in Vižin pa samo priziv zaradi previsoke kazni, ostali so kazni sprejeli. Državni tožilec je pa prijavil priziv glede vseh, ki se jim je zdelo, da so dobili previsoke kazni. Tako je sodišče »prekucnilo« sleparje z lažnim kokainom, ki so se hvalili, kadar so bili dobre volje, da prekucevali prodajalce in kupce pristnega kokaina.

Šmarjeti, pa tudi na drugih odsekih. Zeleni bi, da bi lastniki zemljišč ne delali ovir in bi banaki upravljal gradnji prelozene ceste vsestransko na robu. Saj bo preložena cesta velikega pomena za razvoj tujakega prometa v Rimeških toplicah in tudi v Laškem.

Dve produkciji

Ljubljana, 20. junija. Produkcija gojenecov državnega konservatorija, ki se je vršila v petek 17. t. m., je bila povesena izključno skladam J. G. Bacha. Ogromno tvorbo tega mojstra so prav srečno karakterizirali odlični izposajanci sv. Matevža in iz cerkvenih kantat, ki sta jih zapela s finim čutom za slog basist Lupša in sopranista Heybalova. Pianistka Hrašovecva je briljantno zaigrala preludij in fugo v a-molu v Lizstovi predelavi in dokazala, da ji skladbe velikega formata, ki zahtevajo monumentalno gradnjo, ležijo. Violinist Gregorc je pokazal v koncertu v a-molu lepo tehnično in mnogo muzikalnost. Njegova igra pa se ni tako ekspanzivna, da bi mogel izstopiti iz celote kot koncertant. V koncertu za klavir, violino, flavto in godalni orkester, so prevzeli solistične parte Hrašovecva, Jetašek in prof. Korosec. Solistični trio ni bil zvokovno izenačen; nežni ton flavte je mnogokrat izgubil v prehrupnem igraču pianistke. O orkestru, ki je spremljal tudi Gregorco, pa še vedno ne moremo trditi, da bi bil kolkoli vigran in siguran. Dirigent g. prof. L. M. Škerjanec je imel nehalno nalogo, da je svojo čredo držal kolkoli močnejše skupaj in da je skušal prilagoditi zvok orkestra solistom. Kljub vsem tem pomanjkljivostim smo veselje te produkcije, ki kaže, da rase interes za Bachovo glasbo.

Gojenci oddelka za orgle so v soboto izvajali v Hubardovi dvorani lep spored, na katerem so bili zastopani Reger, Brahms, Bach, Mozart, Tomc, Krek, Koporec in Gollar. Gojenci so pokazali lepo tehnično znanje in ambicijo, prodrli v skrivnostni in kaprice registracije, ker se je v tem kažejo individualne razlike. V splošnem so registrirali gojenci prof. Tomca bolj pestro in harvito nego učenci prof. Premra, vendar se niso mogli vedno izogniti nevarnosti, ki tidi v preostrih prehodih iz ene barve v drugo. Večji instrument bi te probleme gotovo olajšal — glavno je itak, da daje solista solidno in pravilne direktive v pogledu registracije. O tem nas je produkcija prepričala. Fr. Sturm.

Tri smrtne nesreče

Celje, 19. junija. V nedeljo popoldne se je kopala večja skupina vojakov v Savinji pod Grenadirjevo brvo na Polulah pri Celju. Med njimi je bil tudi redov Džemal Katanović iz varšavske banovine. Okrog 15.45 se je Katanović oddaljil od tovaršev in krenil po vodi nazaj proti kopališču »Dianic«. Tu je nenadoma zašel v globoko vodo in se potopil. Kopalni mojster g. Grad je skočil takoj k vojakom na pomoč in ga potegnil iz vode. Kanal je prispel reševalni avtomobil in prejel Katanoviča v bolnico. Zdravniki so se trudili, da bi spravili ponesrečenca k zavesti, toda brez uspeha. Vojak je bil še mrtev.

Ko se je peljal okrog 30 let stari mešarski mojster in trgovec z živino Drago Slomšek iz Laškega, daljni sorodnik škofa Antona Martina Slomška, v nedeljo okrog 19. z motornim kolesom iz Celja v Laško, mu je privozil pred železniškim viaduktom v Tremerju nasproti osebni avtomobil, ki ga je sofrala lastnica gđ. Irma Jeschoumizova, veleposelstnica iz Arje vasi pri Petrovčah. Slomšek je zavozil z veliko brzino v avtomobil in zadel z glavo s tako silo v očišče avtomobila, da mu je počila lobanja in so izstopili možgani. Slomšek je na mestu izdihnil. Pri karambolu se je motorno kolo zdrobilo, poškodovan pa je tudi avtomobil. Slomškovo truplo so po komisijskem ogledu prepeljali v Laško.

Semčič, 19. junija. Iz Matine pri Semčiču nam poročajo: Iz naše vasi se redkokoli sliši, sedaj še posebej no, odkar hodijo naši otroci v šolo na Luto. Prej so hodili na štrlečevje in bili smo kolikor toliko v zvezi s Semčičem, ker smo bili primorani vsak dan voziti vodo iz vodovoda. Tega nam zdaj ni treba več, odkar nam je banovina naredila vaški napajalnik, v katerem imamo vodo dovolj za živino.

Napajalnik je globok nad 4 m in tudi zavarovan z ograjo, a vendar je na bliskovito nedeljo zahteval prvo žrtve. Vaški otroci so se brez nadzorstva igrali ob vodi in lovili žabe. Med otroci je bil tudi 8-letni Dragica, sinček posestnika Vujčiča. Slučajno mu je padla palica v vodo. Hotel jo je potegniti iz vode, pa mu je spodrslilo in padel je v vodo. Otroci so zakrčali, ko se je jel potapljati, prišli so tudi odrasli, a ker ne zna nihče plavati, je moral siromakec utoniti vprico v vasi ne da bi mu bil kdo prisločil na pomoč. Čudno se bližnjim organizatorjem slovenskih fantov, da se niso prišli s plavalnimi vajami. To je potrebno po vaseh, kjer so dobili slične napajalnike.

Iz Maribora

— Pravoslavne volitve. Cerkevni občinski upravni odbor srbske pravoslavne cerkvene občine v Mariboru poziva na podlagi čl. 180 ustave srbske pravoslavne cerkve svoje člane, ki imajo volilno pravico, k volitvam novega cerkvenega občinskega sveta. Volitve bodo v zgradbi Združenja trgovcev v Jurčičevi ulici.

— Mali harmonikarji so večerj dopoldne pod vodstvom g. Vilka Šušteršiča priredili koncert v mestnem parku. Sodelovali sta tudi pevka zboru obeh deških meščanskih šol v Mariboru. Koncert, ki je bil prirejen pod okriljem Podmladka Rdečega križa v Mariboru, je zelo lepo uspel.

— Spomenik kralja Aleksandra Zedinilca so večerj nadse svetočno odkrili pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Slovesnosti so prisostvovali številni mariborski odličniki, predstavniki društev in Sokoli. Je to prvi spomenik v Slovenskih goricah.

— Kroglo v glavo si je v samonortnem namenu pogol 85 letni posestnik Ivan Ploj pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Ko so prišli tja ljudje, je bil nesrečen že mrtev. Pustil je žetek, v katerem se pojavljajo ob svojem. Vzrok samomora ni znan.

— Koroška cesta bodo tiskovali. Končno so se vendarle umili, tudi Koroške ceste. Očisti se, da bodo to cesto tla-

kovali. Zaradi teh del bo Koroška cesta od 20. junija do nadaljnjega za vsek vrnjena promet zapeta v odseku med Vodnikovim trgom in Splavarstvo ulico.

— Šeparji na delu. V neki tukajšnji gostilni je neznani šepar ukradel živinokom trgovcu Josipu Jazi iz Loke pri Sv. Janžu lastnico s 1000 dinarji.

— Hrbtenica si je zlomila. Pri Sv. Lovrenču na Pohorju je padla šiljetna posestnica Elizabeta Repovš s 8 metrov visokega akordnja. Žena je obležala nezavestna. V bolnici so ugotovili, da si je zlomila hrbtenico.

Po vasovanju ustreljen na cesti

Snoči je bil ustreljen v Lahovičah trgovski sotrudnik Joško Vidali iz Mengja

Mengeš, 20. junija. Po Mengšu in okolici se je davi naglo raznesla vest, da so pred vasio Lahoviče ob banovinski cesti Moste-Cerkije našli ustreljenega okoli 35 letnega trgovskega sotrudnika Joška Vidali iz Mengja. Njegov rodbine v Mengšu. Snoči je odšel Joško vasovat k svojemu dekletu v Lahoviče. Fant seveda ni stihnil, da se ne bo vrnil z vasovanja. Zjutraj ob 6. so ga našli mrtvega na cesti blizu Lahovič. Nesrečen je dobil 5 strelav.

O zločinu so bili takoj obveščeni orožniki v Vodica, ki so uvedli preiskavo. Truplo nesrečnega mladeniča, ki je bil krepak, visok in čeden fant, je ostalo na cesti do prihoda sodne komisije iz Kamnika. Vzrok zločina še ni znan, domnevajo pa, da gre za osebno sovraštvo in da so ga napadli kmečki fantje.

Pokojni Vidali je bil splošno znan kot miren in simpatičen fant. Njegov brat je ugleden trgovec v Domžalah, drugi brat je mizar v Mengšu, kjer stanuje tudi ena sestra, druga pa v Celju.

Naše gledališče

OPERA
Zacetek ob 20. uri
Ponedeljek, 20. junija: zaprto
Torek, 21. junija: zaprto
Sreda, 22. junija: Gioconda. Red Sreda
Četrtek, 23. junija: zaprto
Petek, 24. junija: zaprto
Sobota, 25. junija: Boris Godunov. Premiera. Premierski abonma.

— Boris Godunov, ena najslavnejših oper ruskega opernega repertoarja se bo pola prvič v letošnji sezoni v soboto 25. t. m. za premierski abonma. Delo je popolnoma nanovo nastudirano in inscenirano, glavno vlogo poje gosp. Robert Primožič, pa tudi ostala zasedba je deloma nova. Muzikalno vodstvo ima dr. Švara. Režija je prof. Šestova.

Iz Celja

— Nepobojljiv prijatelj tuje lastnine. V soboto okrog 22.30 je ustavil policijski stražnik Emeršič na Cankarjevi cesti neznanega kolesarja, ki se je vozil po cesti brez luči. Neznavec se ni mogel izkazati s prometno knjižico in je rekel stražniku, da mu je posodil kolo neki mlinar na Teharju. Pristavil je, naj stražnik telefonira drugemu dan temu mlinarju, če ne verjame njegovim navedbam. Stražnik je pa bil previden in je povabil neznanca na stražnico. V tem trenutku je vrgel neznanec kolo na tla in jo ubral proti Zavodni. Stražnik je sedel na kolo, se odpravil za beguncem in ga dohitel pod hribom sv. Jožefa. Neznavec se je postavil stražniku v bran. Stražnik pa je uspel, da je moža obvladal in ga odpeljal na stražnico. Tu so ugotovili, da je možak 43letni delavec Ivan S. iz Pristave pri Šmarju, ki je bil šele 2. t. m. izpuščen iz mariborske kaznišnice. Kjer je zaradi tatvin presegel sedem let. S. je na stražnika priznal, da je bil malo prej ukradel kolo pekovskemu mojstru Avgustu Terglavu iz Gaberja izpred neke gostilne v Gosposki ulici. Ivana S. so izročili okrožnemu sodišču.

— Nesreča pri delu. V soboto je padel 34letni delavec Jakob Kranjc s Prosenjskega pri St. Juriju ob juž žel. pri delu tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo nad členkom. Prepeljali so ga v celjsko bolnico.

— Ureditev mezd slikarskih in plesarskih pomočnikov. V Celju. Soba in črko slikarski ter plesarski pomočniki v Celju so bili že nekaj časa v meznem gibanju. Uvedena so bila pogajanja med Združenjem slikarjev in pleskarjev v Celju ter celjsko sekcijo sobo in črko slikarskih ter plesarskih pomočnikov, ki so bila v petek uspešno zaključena. Pogajanja je vodil na mestnem pogovornstvu višji komisar g. Pogačnik, navzoči pa so bili tudi zastopniki mojstrov in pomočnikov ter g. Jakob Vodopivec kot zastopnik Delavske zbornice. Sprejeta in podpisana je bila kolektivna pogodba. Sprejeto je ljubljanski meznji sistem, tako da ima pomočnik po izužitvi na uro najmanj 4 din. po enem letu izužitve pa najmanj 5 do 8 din. Pomočniki, ki prejemale že sedaj višje mezd, obdržijo te mezd neokrnjeno naprej. Za delo izven delavnice do 5 km od središča ne prejema pomočnik nobenih doklad. V razdalji 5 do 10 km od središča dobi pomočnik kosilo, v razdalji nad 10 kilometrov pa vsi oskrbo ali pa doklado v znesku 20 din in sicer po odločitvi delodajalca. Za čas, ki ga porabi pomočnik za vožnjo na delo ali z dela po naročilu delodajalca pri delih, ki so 10 km oddaljena od kolodvorov, se plača normalna urna mezd, ki jo prejema pomočnik v svoji kategoriji. Delovni čas znaša 6 ur na teden odnosno 10 ur dnevno. Ob nedeljah in zapovedanih praznikih delo v spornem posebej drugace. Za delo od 20. do 6. zjutraj se plača povisek 100%, nad normalno urno mezd. Zasluzki se izplačujejo tedensko ob sobotah ob normalno končanem delu in sicer v zavilnih odnosu s plačilnimi listi, na katerih mora biti točno označen delavčev urni zasluzek. Prav tako mora biti označen vsi odteglaji in naveden skupni zasluzek izplačanega zasluzka. Manj se spore, ki izvirajo iz delovnega razmerja, rešujejo prisadeti; če ne uspejo, pa

Iz Ptuja

— Izleden vlomilec. Poročali smo že, da je meseca aprila opleni pri belem dnevu vlomilec stanovanje tukajšnjega podpolojnika finančne kontrole g. Kunca Franc, stanujočega na Vičavi. Vlomilec je odnesel razne predmete v vrednosti okoli 6000 din. Orožnikom se je sedaj posrečilo izslediti vlomila in sicer v osebi brezposelnega 21 let starega Ivana Grmaka iz Poniave. Po daljšem oklevanju je priznal vlom in je bil izročen sodišču.

O zločinu, ki je zelo razburil vse prebivalstvo, smo dobili naknadno še nekaj informacij.

Joško Vidali je prišel snoči v Lahoviče in je po vasovanju poselel v Pušanovi gostilni, kjer se je spri s fanti. Prepri se je nadaljeval tudi na cesti. Okrog polnoči so čuli sosedje, da je počilo več strelav. Zjutraj ob 5. so pa našli nesrečnega Vidali mrtvega pred hišo Mete Skeletove na križišču ceste v Lahovičah. Zločinci so ga zavlekli s ceste in mrtvega pristlonili k veži ter mu natakli klobuk na glavo. Nato so skušali tudi skrbno zabrisati sledove bosih nog, kar se jim pa ni posrečilo.

Zjutraj je prišla sodna komisija iz Kamnika, ki je po lokalnem ogledu odredila prevoz trupla nesrečnega Vidali v mrtvašnico v Komendo. Komisija je ugotovila, da je dobil nesrečen 5 strelav in od teh sta bila dva smrtna.

V zvezi z zločinom so orožniki aretirali dva osumljena fanta, ki pa zločin tajita.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 20. junija katoličani: Silverij

DANASNE PRIREDITVE

Kino Matica: Skrivnost ladje »Betty Bonn« (ob 16. in 21.15)

Kino Sloga: Josivara

Kino Union: Vivere

Kino Šiška: Mr. Deeds — Milijonar do brotnik

Koncert ge. Marte Osterc-Valjalove ob 18.15 v Filharmonični dvorani

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Ispod sita

V neki veliki fari je bila nedavno postavljena iz velike hiše na cesto velika družina. Nekdo je z veliko vmeno opravljal svojo službo v trdni veri, da mu bodo gospod toliko plačali, da bo njegova družina lahko skromno živela. Gospod in nekdo pa sta kmalu prišla navzkriž. Nekateri ljudje trdijo, da Nekdo ni ustregel vsem pogojem, drugi pravijo, da gospod niso mogli razumeti, da sedem gri več porabi v življenju kakor eno, dve, tri ali štiri.

Prišlo je do preloma. Siromaku je bila odgovodana služba in stanovanje. Ker v določenem roku ni mogel dobiti stanovanja, mu je bil ves njegov živi in mrtvi inventar postavljen na cesto.

Pohišto so spravili v neko staro in na pol podro hišo. Družina se je razkropila. Družinska sreča je uničena. Po enega ali dva družinska člana so začasno vzele pod streho dobri ljudje. Gospod so udarili pastirja in čreda se je razkropila. Besede gospodove: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe« so se tu zelo lepo uresničile. Kaj pravite k temu? V veliki hiši je še precej prostora. Vse bi se lahko še lepo uredilo, ko bi bilo še kaj ljubizne do bližnjega na tem božjem svetu.

Tragedija družinskega očeta

Ljubljana, 20. junija. Snoči ob 20.45 so bili reševalci telefonično pozvani na pomoč v Trzin, od koder so jim sporočili, da so na cesti našli težko poškodovanega nekega moškega, ki ga je očitno podrl brezbrizen avtomobilist. Reševalci so se ustavili pred hišo št. 34 v Trzinu, kamor so bili med tem ljudje prenesli ranjence. Tam je bil tudi slučajno zdravnik dr. Kruh iz Ljubljane, ki mu je nudil prvo pomoč. Ugotovili so, da je ponesrečenec pismonoša Janko Lani z Vodovodne ceste v Ljubljani, rojen 1. 1893. Imel je razbito vso spodnjo čeljust in veliko rano na temenu, iz katere je nepretrgoma tekla kri.

Reševalci so ponesrečenca naglo prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer mu pa niso mogli več pomagati in je davi okrog 4. zjutraj izdihnil.

Pokojni Janko Lani je bil okoli 10 let uslužbenec, a naravnost vzoren in skrben oče svoji rodbini, ženi in štirim neposkrbljenim otrokom, od katerih je najstarejša hčerka stara komaj 14 let, a najmlajše dete jedva mesec dni.

Kako se je nesreča pripetila, še ni ugotovljeno. Lani se je peljal večerj na kolesu iz Ljubljane v Trzin in najbrž ga je od zadaj prehitel neki avtomobilist ter ga odbil v jarek, kjer je obležal z razbito lobanjo. Za avtomobilistom polvedujejo orožniki. Tragedija dobrega in skrbnega družinskega očeta je vzbudila splošno sočutje rasti med stanovskimi tovariši na pošti, ki so pokojnega vsi spoštovali in imeli radi.

Samo še danes in jutri ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Film prekrasne petje
in pretresljive vsebine

Tito Schipa: Kino Union, tel. 22-21
VIVERE Ne zamudite!

Lepa proslava olimpijskega dne

Zmaga dravske banovine v lahkoatletskem srečanju z Julijsko krajino - Prosinček prvi na dirki Sofija-Beograd

Ljubljana, 20. junija. Po vsej državi smo večerj proslavili olimpijski dan z raznimi sportnimi prireditvami, najzanimivejša pa je imela Ljubljana. Na stadionu je bil dnevni dvojni reprezentanc dravske banovine in Julijske krajine, ki je prinesel tesno, a zasluženo zmago domače reprezentance v razmerju 104 : 103 točkam. Sobotni popoldanski spored je ovrvalo slabo vreme, spremljano z čestimi nalivi in so bili zaradi tega doseženi slabši rezultati, kakor se je pričakovalo. Zato pa je bilo večerj dopolneno vreme kot naročeno in temu primerno so bili tudi uspehi.

Italijanski gostje, ki smo jih imeli prvič priliko pozdraviti v Ljubljani, so se pokazali kot pravi sportniki, ki so enako mirno prenašali zmage in poraze in niso nikdar zamudili srečnejšemu zmagovalcu čestitati. Upajmo, da bodo postale začete vezi z italijanskimi sportniki trajne in jih bomo kot goste prav radi sprejemali v svoji sredi.

Sobotni spored se je začel s pozdravnim govorom predsednika krajevnega olimpijskega odbora, na kar je predsednik lahkoatletске podsaveza izročil gostom šopek z našo trobojnico. Takoj nato se je začelo tekmovalje.

V prvi točki, teku na 110 m z zaprekami je sigurno zmagal italijanski olimpijonek Oberberger pred našim Pleterskom v razmeroma slabem času 16 sek. V naslednji točki, skoku v daljavo, je nato dravska banovina postavila zmagovalca s Klinarjem, ki je skočil 6.45 m. V metu krogla so bili z izjemo zmagovalca doseženi slabši rezultati, kar je v prvi vrsti posledica hladnega vremena. Zagrebčan Kovačević, ki je nastopil kot gost naše reprezentance, je prepričevalno zmagal z dobrim metom 14.02 m. Tudi v teku 400 m je pripadla zmaga domačim in je zmagovalac Pletersček dosegel prav dober čas 51.8 sek. Kratka sprinterska proga 100 m je pokazala premoč gostov, ki so zasedli obe prvi mesti. Zmagal je Giachelli v 11.2 sek. V troskoku je bila borba zelo izenačena in so odločevali centimetri. Prvo mesto je pripadlo Italijanu Bionu z 12.69 m naslednje pa našemu Losarju z 12.67 m. Poslednja točka je bil tek na 1500 m, kjer je sigurno zmagal najboljši jugoslovanski tekmovalac Goršek v povprečnem času 4:13.2. Met kopja in stafeta 4X100 m sta bila zaradi naliva preložena na nedeljo. Po sobotnem sporedu je vodila Julijska krajina z 39 : 37 točkami.

Nedeljsko nadaljevanje je bilo zelo dramatično, ker se je vodstvo stalno menjavalo in je šele zadnja točka odločila zmago našim barvam. V stafeti 4X100 m so prepričevalno zmagali gosti v dobrem času 44 sek. Žilavo borbo je prinesel tek na 400 m čez zapreke in je Pletersček zmagal v 58.1 sek. pred Italijanom Cumarjem. Pri skoku v višino je dravska banovina beležila dvojno zmago. Njena zastopnika Martini in Bratovž sta sigurno preskočila 175 cm, gosta pa 5 cm manj. Tek na 200 m je bil spet v znamenju premoči gostov in dvojna zmaga ni izostala. Zmagovalček čas (Giachelli) 22.5 sek. je izvrstno. Trenutno najboljši metalec diska na svetu, Italijan Oberberger, je seveda sigurno zmagal v svoji specialni panogi z dobrim rezultatom 46.78 m. Je to najboljši rezultat, kar smo jih videli v Jugoslaviji. Kovačević je kot

drugi zaostal za dobrih 5 m! Na srednji progi 800 m se je ponovno pokazala premoč naših tekačev. Zmagal je sigurno Goršek v času novega državnega rekorda 1:56.3, ki je za 1.1 sek. boljši od dosežanega. Nabernik je s prav dobrimi 2:00.4 zasedel drugo mesto. V metu kopja je zmagal Italijan Šerco s 50.92 m pred Kovačevićem z 49.60 m. Tudi v teku na 5 km so gostje slavili zmago z Burlom, ki je dosegel čas 15:53.8, dočim je naš Bručan potreboval kot drugi 16:16.6. Dvojno zmago so Italijani dosegli pri skoku ob palici. Zmagal je Sarovich s 3.60 m pred Dissettijem s 3.40 m. V metu kladiva sta se srečala jugoslovanski in italijanski rekord. Zmagal je naš inž. Stepišnik z metom 47.57 m pred Italijanom Oretijem (46.23 m). Najzanimivejša je bila zadnja točka sporeda, stafeta 4X400 m. Sigurno je zmagala dravska banovina v dobrem času 3:28.4. Končna zmaga je s tem pripadla našim zastopnikom, ki so dosegli 104 točke, Italijani pa eno manj.

Proslava olimpijskega dne je obsegala tudi teniske, težkoatletске in telovadne nastope, razen tega pa še propagandni sprevid kolesarjev skozi mesto.

V domačem nogometu smo imeli le drugo kvalifikacijsko tekmo za vstop v ljubljanski I. razred. Jeseniški Kovinar je premagal ljubljansko Mladiko 4 : 2 in ker je v prvi tekmi enako podlegel, bo potrebna ponovna tekma oziroma podaljšek. V Beogradu so imeli mestno tekmo med Berlinom in Beogradom. Domači so bili pred odmorom prav dobri in so vodili 2 : 1. V drugem polčasu pa so podlegli silnemu tempu, ki so ga diktirali Berlinčani in so prejeli dva gola. Berlin je torej zmagal 3 : 2. Hašk je tudi v svojem tretjem nastopu v Rumuniji zmagal in sicer v Bukarešti nasproti Venusu s 4 : 3. V Franciji je bilo večerj končano 3. svetovno prvenstvo. V finalni tekmi sta se srečali dosežani prvaki Italija in Madžarska. Italijani so zasluženo zmagali s 4 : 2 (3 : 1). V Bordeauxu sta se Brazilija in Švedska borili za 3. in 4. mesto. Boljša Brazilija je zmagala 4 : 2. Končno stanje svetovnega prvenstva je torej Italija, Madžarska, Brazilija, Švedska.

Včeraj se je končala tridnevna etapna kolesarska dirka od Sofije do Beograda. V drugi etapi od Niša do Kragujevca je ponovno zmagal Jugosloven Prosenek pred Bolgarom Nenovom in Konstantinovom. Ljubljance Gartner je bil osmi. V oceni moštev so Bolgari dosegli za 4 minute boljše čas. Zadnja etapa iz Kragujevca do Beograda je spet prinesla zmago odličnemu Proseniku, a tudi naslednji dve mesti sta pripadli Jugoslaviji z Davidovičem in Lavričom. V skupni oceni moštev je Jugoslavija visoko zmagala nad Bolgarijo.

Iz Rimskih toplic

— Še o preložitvi ceste Rimeške toplice — Šmarjeta. Nedavno smo poročali, da je bila 28. maja komisijaka prodaja zemljišč (travnihov in polj), po katerih naj bi vodila nova preložena cesta Rimeške toplice — Šmarjeta. Nekateri posestniki se niso strinjali z tozadevnega sporazuma, dočim se je delo na odredbo banove uprave še pričelo v svoji režiiji, katerega vodi posebni režijski odbor. Z delom so pričeli na odseku poleg kule v

DNEVNE VESTI

Iz Ljubljane

— Sprejem dijakov v učiteljska. S finančnim zakonom za leto 1938-39 je dovoljeno absolutnom meščanskim šol poleg drugih strokovnih šol nadaljevati študij tudi na učiteljskih. V zvezi s to določbo je izdal prosvetni minister pravila za sprejem na učiteljska dijakov srednjih šol z nižjo maturo in absolutnom meščanskim šol z maturo. S tem je urejen način sprejemanja dijakov na učiteljska v vsej državi. Zanimivo je, da se govori v pravilih samo o vpisovanju dijakov na učiteljskih, kar bi pomenilo, da v bodoče učiteljska dijakinj ne bodo sprejemali. Po teh najnovejših predpisih se morejo v bodoče prijaviti na prvi razred učiteljske dijakije srednjih šol z nižjo maturo in dijakije meščanskih šol, ki so napravili maturo z odličnim ali zelo dobrim uspehom in ki so poleg tega izpolnili vse druge pogoje iz zakona o učiteljskih. Vsi dijaki morajo biti pred sprejemom zdravniško pregledani. Dijaki s telesnimi hibi se ne sprejemajo na učiteljska. Vsi dijaki morajo položiti izpit iz petja, ker imajo glasbeno nadarjeni dijaki prednost. Dijaki meščanskih šol polagajo pismeni in usni izpit iz matematike. Sprejemni izpit se polaga na vseh učiteljskih od 28. avgusta do 4. septembra ponovljajnih izpitov na ni.

— Ustanovitev jugoslovnsko-italijanske banke? Jugoslovnski Kurir poroča iz zanesljivega vira, da bo jeseni ustanovljena jugoslovnsko-italijanska banka pod imenom »Jugoslovnsko - italijanska komercijalna banka d.d. Beograd. Banka bi pozeje otvorna podružnice v vseh večjih mestih naše države in svoje zastopstvo bo imela tudi v Italiji. To vprašanje bo končno rešeno po prihodnjem rednem sestanku jugoslovnsko-italijanskega stalnega gospodarskega odbora, ki se sestane prihodnji mesec na Bledu.

— Češkolovski triptiki. Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča, da smejo po odredbi češkoloslovaškega finančnega ministrstva od 1. junija do 31. julija češkoloslovaške carinarnice in obmeje ekspoziture češkoloslovaškega Avtokluba izdajati triptike z vrednostjo 30 dni po ceni Kč 80. V času od 1. junija do 31. julija češkoloslovaške carinarnice tudi ne bodo zahtevale prevodov domačih voznih dokumentov, na podlagi katerih je itak že dovoljena vožnja po češkoloslovaški republiki.

Kino Sloga — Tel. 27-30
Samo še danes!
JOŠIVARA
Pretrajna borba za življenje, za ljubezen, za domovino...
V gl. vlogah: Michiko Meini, Pierre Richard Willm, Sessere Hayakawa.

— Opozorilo izletnikom v Iško in Iški Vintgar! Radi popravila občinske ceste I. reda iz Iga skozi vas Staje v Iško vas po vojaški upravi, se vse p. t. potujoče občinstvo tem potom obvešča, da je ta cesta od vasi Iga, od Marofa, to je križišča pri gradu g. Palmeta, skozi vas Staje, preko polja do kapelice v Iškivasi, zaprta od 18. junija dalje do preklica za vsak promet. Naprošate se, da to opozorilo upoštevate in se ravnete po vidnih znakih ter navodilih vojaške uprave in občine Iga, da ne bi imeli neprijetnosti. Posluževati se je vzne pota za gorico, ob polju, po takozvanem Globokem potu, kjer je možen vsak vojni promet, priljubljena pešpota je pa preko gozda na vas Kot, ki je bližnjica na Iškavas. Uprava občine Iga pri Ljubljani.

— Vojni invalidi in vdove, člani krajevnega odbora Udruženja vojnih invalidov se opozarjate, da bo 22. junija ob 20. vršili v dvorani Delavske zbornice zanimiv in lep prosvetni večer Udruženja vojnih invalidov. Na sporedu je poleg petja in godbe tudi zanimivo predavanje o invalidskem problemu in dolžnosti države. Pridite torej vsi na ta prosvetni večer. Natančen program vidite v izločnih oknih trgovin. Vstopnice so v predprodaji v trafikah tov. Severjeve. Krajevni odbor U. V. I. Ljubljana.

— Borza dela v Ljubljani sprejme 3 hlapce, kolarja, za Dalmacijo, kovinobrusarja in galvanizerja, 3 mizarje, krojača, vrtnarja, 6 tesarjev, zagarja za samico, urarja in prečnega mehanika.

— Stalne podizselne za mesta in trge sprejmemo za nov tednik. Ponudbe sprejema iz prajznosti »Strokovna založba«, Ljubljana, Poštni predal 319. Priložite znamko za odgovor.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno, stalno in toplo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 28, v Ljubljani 26,2, v Zagrebu 26, v Beogradu in Sarajevu 25, v Dubrovniku in na Rabu 24, v Mariboru 22,5, na Visu 22. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767,5, temperatura je znašala 13,8.

— Z nočem v hrbet. Včeraj je bila v Podgorici domača veselica, ki se je je udeležil tudi 26 letni tesar Ivan Kralj iz Podgorice. Med vinskih bratov je nastal hud prepir, v katerega se je po nesreči vmešal Kralj in je hotel razgrajati pomirilo. Nenadno ga je pa nekdo sunil v hrbet in ga hudo poškodoval. Dobrota je pač vedno širila. Težko ranjenega Kralja so prepeljali v bolnico.

— Malopridni otroci. Na Potoku pri Komendi je bilo te dni vionilom pri posestniku Antonu Kernu. Trije mladoletniki so mu odnesli 3 srebrne ure vredne okrog 2.000 din in jih prodali za malenkost. Orožniki so krivce že prijeli in obenem izsledili kupca, nekakega posestnika iz Kriza, ki je ure kupil po 20 do 30 din, čeprav je vedel, da so vredne mnogo več in da so bile ukradene.

— 82-letni stavec obupal nad življenjem. V Zagrebu si je v soboto hotel končati življenje 82-letni Mihael Predović. Bil je v ubožnici, kjer se je za zaradi betežnosti naveličal življenja. Prerezal si je žile na rokah in prepeljal so ga v bolnico.

— Nesreče. V bolnico so prepeljali Ivana Gerkmana, 8 letnega sina voznika iz Kamnika, ki ga je konj brcnil v glavo. — Peter Valenčič, 4-letni sinček vpkovjenega železničarja iz Dravlj, je padel z okna in dobil hude notranje poškodbe. — Silvester Malovič, 4 letni sinček delavca iz Dolenje vasi, se je obesil na voz in je z nogo zašel med kolo, ki mu jo je grlo. — Amalija Ilic, 3 letna hčerka, posestnika iz Cerknice je padla s kolesa in si zlomila desnico. Ponesečence so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— 90-letni stavec se je oženil. Včeraj zjutraj se je oženil v Beogradu Vasilje Pavlovič, služitelj uprave monopolov, star 90 let. Vzel je 50 let staro vdovo Jelisaveto Ziser.

—lj Novi prehodi. Prejeli smo: Prav je, da se hoče napraviti red in disciplinirati pešce, posebno ljubljanske, a naj ma bo dovoljeno nekaj kritike. Z beimi črtami zamamovani prehodi niso prav pripravi, saj civilisti niso tako izveščani, da bi se obračali v kotu 90 stopinj kakor vojski. Ali se ne bi dalo to nekako prilagoditi potrebam? Nasprotni pošte naj se človek prišedši po Aleksandrov cesti obne pravokotno na desno pred lekarno pa še enkrat na isti način na levo. Če bi šla črta malo poševno, bi se dosegel isti efekt. Pešci bi prekorajili Solenburgovo ulico poševno hitreje, ter bi se tudi prej naučili take hoje. Tako pa marsikdo niti ne opazi teh črt. Bela barva se hitro pomaže. Nadomestovati jo morajo ponoči. Kadar bo malo slane ali snega, se ne bo videla. Tudi tisti kamni v krogu ali prav za prav začaranih krogov nam niso ravno v čast. Gospodje so pač videli na Dunaju ali v kakem drugem mestu prehode, ki so pa napravljivi iz kovinskih glav, pa ker imamo pri nas mnogo kamena in veliko simpatijo do kamnitih izdelkov, so pač napravili kamnite glavice, ki včasih posebno ob prireditvah ovirajo prehod. Krog na Marijinem trgu bi bil lahko manjši. Kamni naj se enkrat nadomeste s kovinastimi nastavki. Prehodi naj se revidirajo in prilagode potrebam in navadam, pa bo vse v redu.

—lj Tramvajski vozovi. Maloželjska družba naj nam pokaži, kam so izgignili odprti vozovi. Ali trone kje in zakaj se ne uporabljajo niti sedaj, ko je prisiljena vročina? Govorice, da so tehnično nemogoče, da bi obratovali. Če so torej za nič, naj se vse skupaj proda. Kadar se bodo nabavljali ali naročali novi vagoni, bi pa prosili, da se urede tako, da bodo sedeži v smeri vožnje kakor je to v Zagrebu. Tako človek vsaj vidi, kje in kam se vozi, ne pa da linije drug v drugega obupno gledalo kakor zdaj.

—lj Opozorjamo na koncertni nastop g. Ostoparja Valja Marti, ki bo drevi ob 7 v veliki Filh. dvorani. Nastopi najbolj nadarjena gojenka prof. Janka Ravnika, ki absolvirala letos visoko šolo klavirskega oddelka drž. konservatorija v Ljubljani.

—lj Jutri bo II. sklepna prodajna našega konservatorija, na kateri nastopijo gojenci ravnatelja Beteteta, prof. Trostove (solopetlje), dalje prof. Toneta Ravnika in prof. Zarnikove (klavir), prof. Jana Šlaisa in prof. Karla Rupla (violina), prof. Lau-na (klarinet), prof. Karasa (povzava) in komorne šole prof. Rupla. Podrobni spored jutri. Prihodnji dve produkciji, to je zadnji, sta pa v sredo in petek. Začetek vsake produkcije ob 7 v veliki Filharmonični dvorani.

—lj Umetnostno - zgodovinsko društvo priredi v sredo 22. t. m. ob 14.15 izlet v Ponikve, Dobropole in Zdenko vas. Sestane na Kongresnem trgu. Zgledisti se je v trgovini Podkrajšek na Jurčičevem trgu do srede ob enajstih. Za nepriglasene se prostor ne jamči. Avtobus 25 din. Povabljeni vsi prijatelji umetnosti.

—lj Razstava izdelkov na poskusni ljudski šoli za Bežigradom. Vse, ki se zanimajo za delo na poskusni ljudski šoli za Bežigradom vabimo, da si ogledajo šolsko razstavo, ki bo odprta danes od 15. ure ter jutri in v sredo od 9.—12. in od 15.—19. ure. Vstop prost.

—lj Javno zborovanje staršev, ki ga sklicuje Zveza društev šola in dom v Ljubljani v sporazumu s stanovskimi organizacijami učiteljsstva in profesorstva, Slomškove družbe, Krščansko šolo, Jugoslovnsko žensko zvezo, Krščansko žensko zvezo in organizacijami brezposelnih učiteljev in profesorjev, bo v torek ob 20. v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Namen zborovanja je, da izrazijo starši svoje stališče glede nastavitve učiteljsstva vseh strok, zapretnja razredov na ljudskih šolah in glede nastavitve brezplačnih suplentov na srednjih šolah. Vabimo starše, da se udeležijo zborovanja v čim večjem številu.

—lj Trgovina bodo na Vidovdan v torek dne 28. t. m. zaprte samo v času službe božje t. j. od 10. do 11. ure. Na praznik Sv. Petra in Pavla bodo vse dan zaprte. Zdrženje trgovcev.

—lj Razstava III. drž. mešane meščanske šole v Mostah je bila te dni odprta v slavnostni dvorani v pritličju. Poleg šolskih izdelkov in risb, je razstavljena slika stenskih slik iz živalstva. Prvič so letos razstavili kuharski izdelki. Ogledate si brezplačno našo razstavo, ki je odprta za občinstvo 22., 23. in 24. t. m. od 8—12 in od 15—18.

—lj S tovornim avtomobilom v drevo. V soboto popoldne se je na Večni poti na odcepu proti Brdu pripetila huda nesreča. Nekaj mehanik je preizkušal avtomobil, ki ga bili baš popravili in je precej dlje vozil po ozki gozdni poti. Kar je izgubil odlast nad volanom in tresel v bližnje drevo, ki ga je presekalo na dvoje. Avtomobil je pa vrglo še v drugo drevo, potem se je pa zasakal in prevrnil. Pri strahovitem karambolu se je avtomobil skoraj popolnoma razbil, hude poškodbe je pa dobil tudi mehanik, ki je bil potolčen po vsem obrazu, dočim je njegov spremljevalec odnesel le lažje poškodbe. Avtomobil so prepeljali v popravilo v bližnjo garažo, ranjeni mehanik se pa moral zateči v bolnico.

8 filmskega platna

— Kino Union: Vivero. Ta italijanski film, prvi v tekoči sezoni v Ljubljani, je za kinobiskovalce izredno prijetno presenečenje, da, mirno lahko rečemo, pravo doživetje, kajti v prejšnjih sezonah v Ljubljani predvajani filmi iz rimskih ateljejev nas niso mogli navdušiti za italijanski film. »Vivero« se po dovršeni režiji, dobrih igralcih in privlačni vsebini lahko kosa z najboljšimi evropskimi glasbenimi filmi, še več, lahko služi za vzor, kako je treba odličnega pevca uveljaviti v glasbenem filmu. Slavni tenorist Tito Schipa v celoti uveljavi svojo pevsko umetnost in usrežna tudi kot igralec, kar je treba podčrtati sprito običajne lenosti velikih pevcev v filmih. Občudujemo lahko dovršeno zvočno tehnično obdelavo filma. Igralci so odlični. Izkazuje se zlasti v dialogih, ki potekajo v čudovitem tempu. Znano je, da so ravno dialogi najbolj kočljiva stran filmov. V filmu je precej dialoga, vendar so srežnariji ti deli filma razgibano. Temperament igralcev, ki se kaže v kretnjah in mimiki ob melodioznem jeziku, prežene nevarnost dolgočasja ob dialogih. Fotografija je tudi odlična. In še nekaj je, kar odlikuje ta film, da ga lahko prištevamo med visoko kvalitete. V njem ni nobenega običajnega filmskega kiča, niti običajnih filmskih obrazov, ki smo jih večinoma že sili.

Sokolstvo

V Moravčah so razvili krasen sokolski prapor

Rekordna udeležba pri povorki in javnem telovadnem nastopu

Okrašene z bujnim zelenjem in cvetjem, polne državnih zastav in zlataga sonca, so Moravčec včeraj sprejele sokolske goste v številu, ki ga doslej še ni bilo v tem kraju, a tudi z navdušenjem, kakršnega Moravčec še niso videli. Že v soboto zvečer so bile odprte letošnje sokolske svečanosti s podoknicno sestro kumico prapora Marijo Tomanovi. Vse domače članstvo se je zbralo ob njenem stanovanju, moravška sokolska godba pa je igrala podoknico v pozdrav kumici in v počaščenje njenemu možu, jubilarju in neumornemu nacionalnemu delavcu ter sokolskemu starosti bratu Janku Tomanu.

Nedeljski dopoldne so Moravčec porabili za še večjo okrasitev prijaznega trga. Že okrog poldneva na so se pričele zgignjati v Moravčec sokolske legije na avtobusih, vozovih, kolesih in peš, predvsem seveda iz društev kamniškega okrožja, pa tudi iz Ljubljane. Ob pol 15. je brat tajnik Berlot otvoril razvite prapora, naglašajoč, da je dan razviti sokolskega prapora največji dogodek v doseganem obstoju moravškega Sokola. Nato je starosta brat Janko Toman pozdravil zastopnika sreskega načelstva podnačelnika br. Vadičala ter zastopnika uprave ljubljanske sokolske župe br. Prosencina in zastopnike številnih sokolskih edinic. »S posebnim ponosom doživljam današnji dan, je spregovoril vodnik moravškega sokolskega, »a to je ponos, ki osrečuje vse pol stoletje mojega dela in mojih borb. Ni me pri tem strah, da moravška okolica ni zastopana toliko, kot to zasluži odlična sokolska stvar, ponosen pa sem na to armado, ki se je v sokolski misli zbrala ob novem našem praporu. Skozi pol stoletja sem nosil v sebi vesoljansko in jugoslovnsko misel, ki jo izpričuje vezena našega prapora. Še sedaj izpovejmo to prepričanje s pozdravom našemu dragemu starosti Nj. Vel. kralju Petru II. Mogočen »Zdravok« je zaoril v pozdrav sokolskim vodnikom in zaščitniku sokolske misli. Brat starosta Toman je s preprosto iskrenostjo izrekel zahvalo tudi vrlim Sokolom in Sokolom, ki so omogočili nabavo prapora, zlasti projektantu bratu Kotniku in sestrama Berlotovi in Merharji, ki sta prapor izvezli skrbno in v veliko požrtvovalnostjo. Moravški prapor je v pesem igle in barve prelita himna veliki sokolski in vesoljanski misli.

Nato je br. Janko Toman razvil novi prapor, na katerega je pripela botrski trak sestra Marija Tomanova in ga izročila moravškemu sokolom z željo, da bi ga zvesto čuvali. Prapor je sprejel praporščak brat Kos Janez, ki se je nanj zaklel, da ga bo odlično branil in nosil v čast sokolstva. K zaključku je Sokolščik izrekel krasno deklaracijo »Pod sokolskim praporom«. Sokolščica pa je izročila s kumici šopek. Ko so moravške Sokolice okitile še 7 sokolskih praporov, ki so prisostvovali svečanemu razviti in ko je vojaška godba pod vodstvom g. ppolk. F. Herzoga odigrala državno himno, se je zbrano sokolstvo uredilo v povorko.

Povorka, ki so jo včeraj doživeli Moravčec, je bila mogočna in prisrčna. Od vseh strani so pozdravljali sokolske legije in s cveticami dobesedno posuli pota, po katerih se je vil sprevod. V sprevodu je bilo 16 jezdecov, 8 praporov, 12 članska skupina ruskih Sokolov ter močne čete vseh oddelkov, skupno 424 oseb. Pred stanovanjem kumice se je celotna povorka poklonila novemu praporu, naker se je ustavila ob marsejski plošči pred moravško šolo, kjer so se pietetno počastili nesmrtnega kralja Udi-nitela pridružile še nepregledne množice ostalega občinstva. Br. Toman je v imenu Sokola položil k plošči venec, sokolstvo pa se je s »salvato« klici spominjalo viteškega kralja, a godba je odigrala žano pesem.

Po krasno uspehi povorki so se sokolske čete zbrale k javni telovadbi, za katero so opravile skušnje že pred razvitjem. Pri telovadbi so se posebno dobro izkazali naraščajniki in naraščajnice (53 in 32) ter moška deca (105), nekaj manj kritja in skladnosti je pokazala ženska deca (72), dočim bi mogli tudi točko lenskih vaj pohvaliti, da ni v levi koloni par bratov motilo sicer

zelo lepe izvedbe. Nastopilo je 41 članov in 27 članic. Na orodju je telovadil naraščaj srednje dobro, odlična pa je bila na bradlji vrsta članov. Skupno je telovadilo 342 oseb. Od tega je dalo kamniško okrožje 302 telovadca, ostalo pa ljubljanska družva. Izmed društev kamniškega okrožja so bila pri telovadbi najmočnejše zastopana: Domžale (80), Moravče (52) in Ježica (46).

Moravškemu Sokolu je čestital v imenu župne uprave br. Ivan Prosenc, naglašujoč, da je moravški Sokol doživel svoj krasni praznik po mnogih dnevih težkega dela, borb in žrtv. Br. Prosenc je čestital v imenu župe tudi k 75 letnici starosti br. Toman, »vodnika, ki je dal tel moravški dolini jedro sokolskega duha in ki je danes razvila simbol sokolskega hotenja. Sokolstvo ljubli, hoče, je bojevitvo za svoje cilje, za ideale lepote, poštenosti in pravice«.

V imenu ruskega sokolstva je pozdravil novi moravški sokolski prapor tudi zastopnik ruskega sokolstva br. Nikolaj Tkačev, veseloč se, da so na praporu tudi barve tiste Rusije, ki je mnogo doprinesla za svobodo južnih Slovanov. Bratu Tomanu pa je želel »po naše, po rusko: Na mnogoja leta«.

Po telovadbi so se udeleženci posedli na prijaznem vrtu s. Orehek Ize, ki ga je dal kakor vedno, brezplačno na razpolago požrtvovalni br. Cerar. Tu se je razvila prijetna zabava ob zvokih vojaške godbe in odlične godbe pod vodstvom kapelnika in dirigenta br. Cerarja. Nasprotnike je brčias zelo bodla impozantna moravška prireditve. Poskusili so z izizvajni in zlasti na poti Domžale—Moravčec klicali svoj Bog živi. Sokolščik iz Moravčec ali mimo tega — naprej, na delo — že.

Navodila za odhod naraščaja v Prago

Naraščajniki in naraščajnice se odpeljejo v torek, 23. t. m. ob 13.12 z glavnega kolo dvora. Potuje se preko Zagreba in Koprivnice. Prihod v Zagreb ob 16.55 od tam posebnim vlakom ob 18.10 s prihodom v Prago dne 24. t. m. ob 15.30. Že vplačana vozna velja od državne meje do Prage in nazaj. Od vstopne postaje do Koprivnice — drž meja mora vsak udeleženec sam plačati 1/4 vozno na vstopni postaji kupi z želez. niško zletno izkaznico polovični vozni listek, ki velja do meje in nazaj. Voznina od Ljubljane do dr. meje in nazaj stane din 41.50. Za vodnika celokupnega naraščaja ljubljanske župe, kakor skupnega posebnega vlaka od Zagreba do Prage in nazaj je določen brat Ivan Prosenc.

Zbor vsega naraščaja sokolske župe Ljubljana je v slavnostnih krogih dne 23. t. m. ob 12. uri na telovadišču ljubljanskega Sokola v Tivoliju, od kjer je skupni odhod na postajo. Ob tej priložki se bodo pregledali elavnostni in telovadni kroji. Nepredpisani kroji izkazujejo od udeležbe. Slavnostni kroji obstojajo iz platnenih hlačk z modro-belo modrim pasom, rdeča graja z dolgimi rokavi, na levem rokavu prišiti telovadni znak, čepica z znakom, nizki črni čevlji in črne dolge kolenke. Telovadni kroji obstojajo iz rdečih hlačk, bele, rdeče obrobljene majice s telovadnim znakom na prsih in črni telovadni čevlji. Vsak mora imeti svoj jedini pribor in odelo. Potrebno hrano za ves čas vožnje vzemite s seboj, ker med vožnjo ne bo dovoljeno izstopanje. Na kovččkih mora biti pritrjen bel listek 10x5 z imenom lastnika, družva in župe. Netelovadci imajo modre listike na prtljaji.

V ostalem se ravnaite točno po navodilih okrožnice in objave v »Sokolskem Glasniku«.

Praznik Sokola v št. Vidu nad Ljubljano

Sokolsko društvo št. Vid nad Ljubljano, ki se v najpopolnejših razmerah bori za svoj obstanek, je priredilo včeraj ob 15.30 na svojem letnem telovadišču javen nastop ob prav veliki udeležbi občinstva. Župno upravo je zastopal br. Slana. ZSO pa br. Stane Pirc. V velikem številu so prihitali na nastop Vičani, Ježenci, Medvodčani in iz bližnjih društev. Pred pričetkom so prikoralaki z društvenim praporom na čelu vse telovadne oddelke, ki so med kranjem državne himne izkazali čast državi zastavi. Pod vodstvom načelnika br. Komana in načelnice s. Giselove se je vršil telovadni nastop, ki ga je otvorila ženska deca (66) z župnimi prostimi vajami. Boljši je bil nastop

dečk (56) z župnimi vajami s palicami. Pri orodni telovadbi je nastopila najprej mladina in sicer naraščajniki na drogu, krogih, v preskokih brez konja na žir s prožno deako, naraščajnice na visoki gredi in dvo-višinski bradlji, deklice in dečki pa so izvajali igre in učinkovite skupine. Mladina se je prav dobro odrezala in bila deležna obilne pohvale. Prav dober je bil nastop 48 naraščajnikov in 46 naraščajnic s praškimi prostimi vajami. Izvedba, kakor kritje in skladnost so bili vse hvalevredni. Občinstvo je nagradilo naraščaj s toplim odobravanjem. Po naraščaju so nastopile tri vrste članov na drogu, krogih in bradlji, ki so za svoje prav dobro izvedene vaje žele navdušeno pohvalo in odobravanje. Na orodju so nastopili domači člani, člani Sokola Ljubljana — Šiška, Zg. Šiška Sokol II in Ježica. Telovadni nastop so zaključili člani (81) in članice (23) s praškimi prostimi vajami. Izvedba je bila prav dobra, pri večji pažljivosti članice bi bile vaje lahko brezhibne.

Za zaključek so vsi navzoči zapeli »Pesem sokolskih legij« in je bil s tem telovadni nastop zaključen. Pri telovadbi je spremljala telovadne točke godba Sokola I. dočim je pri zabavi, ki je bila po nastopu in je potekla v prijetnem razpoloženju igrala godba iz Svetja pri Medvodah. Telovadni nastop je prav lepo uspel in moremo šentvidčanom bratsko čestitati k uspehu. Bratje in sestre, mladina krepko naprej! Sovražnikov se ne bojte, njih števila ne glejte! — at.

Kresovanje Rdečega križa

Ljubljana, 20. junija
Kresovanje Rdečega križa na Gradu je postala že tradicionalna prireditve, ki jo meščani upoštevajo skoraj že tako kakor jurjevanje. Vendar mnogi še ne vedo, s kakšnim namenom prireja RK kresovanje. Če ima prireditve na zunaj značaj ljudske veselice, vendar RK nikakor ne propagira pijančevanja in ne namerava konkurirati gostilničarjem. Prireditve se imenuje kresovanje, ker jo prireja vsako leto o kresu in ker prižgo na gradu velik kres. Prireditve služi propagandnim namenom človekoljubne organizacije in njeno delovanje zavisi predvsem od podpor in izrednih dohodkov. Rednih dohodkov organizacija prav za prav nima, če ne upoštevamo skromne članarine. Z izrednimi dohodki, ki jih vrže kresovanje, organizira velike zimske ljudske akcije. RK vsako leto deli revnim ljudem, ki jih je toliko v Ljubljani, premog. Če presodimo pomen te akcije, bomo znali tudi pravilno ceniti pomen kresovanja.

Vendar meščani niso posebno upoštevali dobrodelnega namena včerajšnje prireditve. V veliki meri je treba tudi pripisovati slabši obisk na včerajšnjem kresovanju številnim prireditvam v mestni okolici in lepemu vremenu, ki je zabilo meščane iz mesta. Meščani se pač ne ozirajo pri odločevanju, kako bodo izrabili lepo nedeljo, aji je kje kakšna prireditve s plemenitim namenom.

Včerajšnje kresovanje je bilo že 5. in tudi včeraj so bili vremenski bogovi naklonjeni prirediteljem, v čemer je glavna razlika med jurjevanjem in kresovanjem na Gradu. Prireditelji kresovanja so spretni organizatorji, kar se je pokazalo tudi pri včerajšnji prireditvi. Poslužili so se, kakor vsako leto, tudi modernih propagandnih sredstev — radia in zvočnikov. Med glavnimi atrakcijami je bila godba; popoldne je igrala postarska godba, zvečer pa vojaška. Izredno bogat je bil srečolov, ki je privabil množico udeležencev, da so poskušali srečo. Zato je srečolov vrzel tudi največ dohodkov. Pijačo so točili pri štirih navljonih.

Veselo razpoloženje se je stopnjevalo, ko se je zmrčilo in ko so na »šmarnah« zažgali velik kres, ki je privabil na Grad še mnogo ljudi. Prireditve je trajala do 23.

Gmotni uspeh prireditve je nekoliko slabši od lanskega uspeha, česar pa nikakor ne moremo pripisovati organizaciji prireditve, temveč nekoliko visokemu datumu, številnim prireditvam in da se je mnogo meščanov odpeljalo iz mesta.

Iz Ljutomera

— Strela ubila konja in požgala prešo. V soboto, ko je divjala pri nas nevihta s točo, ki še ni napravila večje škode, je udarila strela v Trnovčaku v hlev ter ubila konja. V Krčeh pa je strela udarila v Nemčevje prešo, ki je zgorela.

Z Zidanega mosta

— Javni društveni telovadni nastop Sokola. Vsi oddelki Sokola prav pridno vežbajo in se pripravljajo za javni društveni nastop, ki bo v nedeljo 10. julija na prostoru pred zidanomostko postajo, na kar že sedaj opozarjamo vsu našo javnost.

Kupuj domače blago!

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase se priznava.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebotičniku«.

KLISEJE

JUGOSLAVIJA

NAJBOLJŠI NAKUP

oblek, perila, vetrnih suknjčkov št. za vsakogar undi
PESKER,
Sv. Petra cesta 14

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

OGANJE

sveže, rdeče in črne, trde, kg Din 5.— v kolonah po 45 kg — franko vozna — razpoložlj. G. Drechsler, Tuzla. 1715

NAJBOLJŠI TEBOVELJSKI

brez prahu
KOKS, SUBA DEVA
L. POGACNIK
Belačičeva 5 — Telefon 30-59
24. L.

Aleks. OBLAT,
veletgovina
vseh vrst čevljev
se priporoča cenjenim
odjemalcem.
Sv. Petra cesta 18

RAZPRODALI BOMO
po požaru prizadeto blago: vse vrste slikarskega in plesarskega materiala, smuče, gospodinjake potrebštine i. t. d. Stane Derganc, družba z o. z. Ljubljana, Gospodarska c. 2. 1727

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

KARLJEVA 3

IZVRSNE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJPREHODNE

Makulturni papir

preda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflije

Delavstvo proti draginji

Včeraj je bilo v Delavski zbornici prvo zborovanje našega delavstva proti draginji

Ljubljana, 20. junija. Tožbe nad draginjo se zlasti množijo zadnje čase, ko s'a se podražila moka in kruh. Med konzumenti je najbolj prizadeto delavstvo, ki tudi konzumira največ kruha, ker ne more kupovati mesa in drugih dražjih živil. Zato je pač razumljivo, da si delavstvo želi javno obsoditi krivice sedanje, v veliki meri umetno povzročene draginje. Prvo zborovanje delavstva proti draginji je bilo včeraj popoldne v Ljubljani v Delavski zbornici. Zborovanje je sklical Stokovna komisija in predsedoval je predsednik I. Milnar. Poročilo o delavskih in splošnih socialnih razmerah v zvezi z draginjo je podal strokovni tajnik I. Tome. Iz poročila posnemamo naslednje podatke.

V naši državi je nad 800.000 delavcev in nameščenec. Če računamo, da vsak delavec vzdržuje le po enega družinskega člana, je v naši državi okrog 1.600.000 ljudi, ki so odvisni od delavskih in nameščenih mezd in plač. Stokovnjaki so zračunali, da potrebuje triletna delavska družina na teden živeža, ki vsebuje 49.000 kalorij za 250 din ali za 1000 din na mesec. Če bi porabilo za hrano samo četrtino zaslužka, da bi lahko krilo vse druge potrebe, bi moral delavec zaslužiti na mesec 3.200 do 3.500 din, kar se zdi v teh časih prava utopija. V resnici pri nas zasluži okrog 70.000 delavcev specialistov in nameščenec na dan 48 din na dan. Okrog 120.000 delavcev zasluži 24 do 34 din na dan, a celo 300.000 jih je, ki zasluži komaj po 8 do 24 din na dan (v kolikor se njihove meze niso zvišale pod vplivom uredbe o minimalnih mezdah). Razen tega je pa še okrog 100.000 delavcev, ki zasluži le do 8 (!) din na dan. Od l. 1930 se je skrajšala delavska dnevna mzda za 5 din, kar znaša poldrugo milijardo na leto.

V naši državi pridelamo približno 20 do 25 milijonov mlo pšenice na leto. Prejšnje čase je bila pšenica po 120 din, zdaj se je pa podražila po zaslugi spekulantov na 260 din, torej za 130%. Če upoštevamo, da delavci in nameščenec s svojimi družinami ne zasluži na leto niti 5 milijard, tedaj odpade na posameznika povprečno le 8,5 din na dan. Samo po sebi se razume, da je zaradi tega tudi konzum moke in kruha mnogo manjši kakor bi bil, če bi delavci in nameščenec zaslužili več; če

bi bile meze v boljšem razmerju s cenami živil, bi lahko konzumirali vso pšenico, ki jo pridelamo.

Moka se je podražila v nadrobni prodaji za 30 din pri 100 kg, beli kruh pa za 65 par pri kg in polbeli za 12 par. Pri povprečnem delavskem zaslužku, ki znaša pri nas 24 do 25 din, si delavci vo pač ne more privoščiti luksusa, da bi plačevalo moko 100% dražje od cen na svetovnem trgu. Privilegirani zavodi, ki imajo v rokah izvor pridelkov, so odgovorni za sedanjo podražitev pšenice. Povrniti bi morali državi in ljudstvu škodo zaradi neupravičene draginje. Če ni mogoče drugače preprečiti spekulacij s pridelki, naj država kra komalo monopolizira nakup in prodajo pšenice.

Na tem zborovanju se pa delavstvo ne obrača s protesti na pristojna mesta le zaradi podražitve pšenice, moke in kruha, temveč je treba tudi povedati, da so predraža tudi druga važna živila, n. pr. sladkor. Letna produkcija sladkorja je pri nas obdavčena povprečno za 900 milijonov dinarjev.

Od najvažnejših živinskih potrebščin se je podražila pšenična moka od lani (junija) za dinar pri kg, krušna moka 85 par, koruzna 20 par, beli kruh 50 par, krompir 70 par, fižol, riž in mleko za 50 par, drva m³ za 8 din in premog pri toni 40 din. Živinskih potrebščin so v primeri z lanskimi cenami zdaj 26% dražje.

Po poročilu je bila predložena resolucija z zahtevami: omejiti je treba naraščanje cen žita, zlasti pšenice z nakupi pšenice v izomestvu; oblati naj uvedejo najstrožje kazni za verižnike in spekulante; razpuste naj kartele in naj ustanove državne organe za reguliranje produkcije, konzuma in cen.

Resolucijo je dopolnil s svojimi predlogi še J. Stanko: v državnih intervencionističnih zavodih za nakup in prodajo pridelkov naj dobe zastopstvo tudi konzumenti; izdana je bila uredba o zidanju silosov in zah'evamo, da dobi tudi državna banovina silos, da bo imela v zalogi dovolj ceneža žita tudi v primeru podražitve. Nadalje zborovalci naročajo Stokovni komisiji naj takoj ustanovi akcijski odbor, ki bo imel nalogo sklicati in prirediti veliko ljudsko zborovanje proti draginji.

naj se sploh odpravi možnost za avtomatično pridobivanje domovinske pravice. Po dosedanjih predpisih a pridobivajo domovinsko pravico v mesecih številni ljudje, ki padejo občin v breme.

Obrestna mera za posojila samoupravnih teles naj bo vsaj za en odstotek nižja kakor za posojila zasebnih posojilodajalcev.

Se vedno ni izpolnjena zahteva, katero zveza predlaga že od l. 1898, na svojih občinah zborih, to je zahteva, da se takoj uvede zakon o samoupravnih hranilnicah z vsemi pravicami in privilegiji, ki jih uživajo privilegirani državni denarni zavodi. Državni denarni zavodi so pogubna konkurenca za samoupravne denarne zavode.

Zveza opozarja na potrebo spremembe in dopolnitve zakona o pospeševanju turizma. Skoro naj se uredi načrt po uredbi za dograditev cest.

Odpravi ali spremeni naj se odredba § 77 zakona o pošti, telegrafu in telefonu, po kateri je občina dolžna nadomestiti škodo, ki nastane v njenem področju na poštnih napravah za javni promet.

Mestnim nameščencom naj se prijava pravica za znižano vožnjo na državnih železnih cest. Zveza priporoča večjim mestnim občinam, naj ustanove kontrolno delovno enoto, ki nadzira celotno mestno gospodarstvo. Mesta naj posvečajo posebno pozornost prometu tujcev. Pod najstrožjim nadzorom naj bodo gostiteljski obrati.

Različno pojmovanje lepote

Enim se zdi lepo in privlačno to, kar smatrajo drugi za grdo

Stari Peruanci niso vedeli, kako bi se brez bolečin iznebili koca na obrazu, pa so si jih sprosti populi, da so bili vseh svojim ženam. Huni so hoteli omejiti pri svojih sinovih rast brk, pa so jim v ta namen že v zgodnji mladosti izpraskali kožo na obrazu ali pa so jim jo s posebnimi rezili vsvo razrezali. Največja žalitev in ponižanje indijanskega plemena Quito je bilo, če so sovražniki ostrigli moških tega plemena lase. Strizenje las je pomenilo žalitev tudi pri prebivalcih Grönlanda, v kolikor se niso dali sami ostrigiti v znak žalosti ali trdnega sklepa, da se nikoli ne bodo oženili. Stari Galii so radi nosili dolge lase in barvali so si jih s posebnim maslom, da so bili vedno črni. Stari Germani so si pa barvali lase s posebnim milom, ki so ga izdelovali iz kozjega loja in pepela iz bukovega lesa, da so bili lasje plavi. Žene prebivalcev Marijanskih otokov si belijo lase s tekočino, v kateri je zmleta posebna modra glina. Iz te gline izdelani okrasni postanejo v peči snežnobeli. Palestinske židovke so si pudrale lase z zlatim praškom. Na Maledivah si ostrigajo ženske lase in sede na pripekačem solcu, dokler jim ne začno rasti namestu kostanjevih las črni. Pri tem si pomagajo s koreninami neke ovirjake, iz katerih se da izdelovati tudi črna barva.

Van Deeken je v del južnoafriškega poglavarja divjega plemena, ki je imel brado zavito v 20 polkov in v vsakem se je lesketal zlat obroček. Poglavar je hotel zelo previdno, da se mu brada pod težo zlata ni majala. Njegovi spremljevalci so imeli namestu zlatih obročkov v bradah

koščene. Lepe oči so tudi velika privlačnost človeka in zato se ne smemo čuditi, da si ženske že od nekdaj na vse načine prizadevajo dati svojim očem čim lepši t raz. Na Floridi so si ženske barvale veke zunaj in znotraj z belo barvo. Grkinje in Rimljanke so si jih barvale z rjavim barvilom. V poznejših stoletjih so rabile Grkinje in Turkinje žgano slonovo kost, da so imele bolj črne oči. Na Kitajskem so priljubljene majhne ženske oči. In Kitajke si pomagajo na vse načine, da imajo oči ozke in podolgovate. Obraz brez obrvi in z velikimi brez trepalnic se nam zdi čuden in vendar si zamorke na ozemlju Sierra Leone, ženske na otoku Nikobarov, Japonke iz pokrajine Fiasenu in mnoge druge Azijke sproti populi obrvi in trepalnic, ker mislijo, da so tako lepše.

Enako različno se sodi v raznih delih sveta tudi o postavi in barvi pleti. Ženske z afriške Zlate obale si barvajo obraze rdeče in belo, ženske z Yeco modro, Arabke pa črno. Zdalj med našimi ženskami tako razširjeno brijanje obrvi in podaljševanje s pomočjo barve so že davno poznale ženske mnogih azijskih plemen. Enako je tudi z nohti in njihovo obliko. Pri nekaterih izvenevropskih narodih so priljubljeni dolgi nohti. Že v prejšnjih stoletjih so si pustili kitajski učenjaki rasti nohte do 3 cm v znak, da jim ni treba opravljati težkega ročnega dela. Herodot omenja ljudi, ki so imeli na eni roki pristrižene nohte, na drugi pa zelo dolge. Ne pove pa, zakaj so delali to razliko med eno in drugo roko.

Rooseveltova pomorska knjižnica

Prezident Roosevelt ima eno najbogatejših zbirk knjig, posvečenih proučevanju morja in pomorstva. V njegovem domu v Newyorku zavzema ta knjižnica mnogo sob. Med knjigami so tudi redka dela iz 17. in 18. stoletja ter mnogo še neobjavljenih rokopisov. Kot študent harwardске univerze je bil postal Roosevelt strasten bibliofil, zbiral je razkošne izdaje, toda kmalu je opustil zbiranje, ker ga je bil prekosil tovariš, ki je imel več denarja. Ta tekmeč ni bil nihče drugi nego mladi Morgan.

Potem se je lotil Roosevelt zbiranja knjig, posvečenih pomorskim problemom. Morje in pomorstvo sta ga že od nekdaj zanimala. Svoječas je hotel napisati knjigo o pustolovčinah pomorskih kapitanov in v ta namen je zbiral gradivo. Svojeaga načrta pa ni uresničil, ker je posegel ta čas v politiko, ki ni imel več časa za take posle. Vendar se je pa rad v prostem času vračal k svojim knjigam in tudi zdaj, ko se pripravljajo na oddih na jahti, ki bo plula ob ameriški obali, je dal prenesti na jahto del svoje pomorske knjižnice.

Iz Krškega

— Odhod vzornega sokolskega delavca. Pretekli teden se je poslovil od vzornega in marljivega našega sokolskega delavca br. Branka Ličena starosta br. Burja Lujo. Br. Branko Ličen je premeščen iz Krškega v Kočevje kot davčni uradnik. Kot Sokol je bil vnet zagovornik napredne misli in opravljal je posle sokolskega tajnika in voditelja. Z delom se je odlikoval pri gradnji novega Sokolskega doma. Zato je starosta naslovil nanj nekaj lepih poslovnih besed. Želimo mu vse najboljše na novem službenem mestu!

— Strela je udarila v mlada zakonca. Te dni je divjal pri nas silen vihar, lilo je kakor iz škafa, vmes pa se je bliskalo in gmelalo, da je bilo groza. Strela je nenadoma udarila v mlada zakonca Habinec, Zeno je strela najbolj poškodovale. Prepeljali so jo v krško občinsko bolnico, kjer sta se oba zdravnila prizadevala, da bi jo ohranila pri življenju. Toda ves trud je ostal zaman. Mlada žena Justina Habinec je preminula in so jo pokopali pretekli teden. Moža Blaža Habinca pa so rešili in je že naslednji dan zapustil bolnico.

— Obilo sreče. Te dni se je poročil g. Zabkar Viktor, banovinski tehnik pri sreskem cestnem odboru v Krškem. Za ženo je vzel gđ. Franjo Vanicevo, hčerko posestnika in gostilničarja v Krškem. Novoporočencema želimo obilo sreče!

Iz Radeč

— Poroča. Te dni se je poročila gđ. Mica Milerjeva, absolvirana filozofka iz Radeč z inž. Adolfov Cernigom iz Ljubljane. Želimo jima obilo sreče!

— Skof dr. Gregorij Rožman v Radečah. V soboto je bila pri nas kanonična vizitacija. Še prej pa se je vršil sprejem cerkvenega dostojanstvenika, katerega so pozdravili šolski otroci ter zastopniki raznih društev in korporacij. Naslednji dan pa so otroci prejeli zakrament sv. birmе.

— Nezgoda na železnici. Te dni se je pri nametavanju premoza na železniški postaji Zakani mostonesrečno nemetel Jakopič Jože. Odpremili so ga v občinsko bolnico, odkoder so ga že poslali v domačo zdravniško oskrbo.

— Batino trgovino je te dni prevzel Radečan Škofec Ludvik, kar pozdravljamo vsi meščani. Njegov prednik g. Stepančič je premeščen v drug kraj.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Mesta naj bodo žarišča napredka

Številne zahteve in predlogi odposlancev 46 jugoslovenskih mest na glavni skupščini Zveze mest

Ljubljana, 20. junija. Ob navzočnosti zastopnika Nj. Vel. kralja Petra II. g. podpopl. Djordja Radjočevića in drugih predstavnikov oblasti so v nedeljo v Trgovskem domu zborovali odposlanci mest, včlanjenih v Zvezo mest kraljevine Jugoslavije. V zvezi je včlanjenih 67 mest, na glavno skupščino je prišlo 46 odposlancev, ki so zastopali 39 mest. Zborovanje in odličnice je pozdravil predsednik zveze predsednik zagrebške občine dr. Teodor Pešić. Divizionarja je zastopal brigadni general Dušan Dođić. Zborovalce so pozdravili ban dr. Natlačen v imenu predsednika vlade in inž. Dušan Miroslavič v imenu ministra za gradnje. Sprejet je bil predlog da se pošljejo pozdravne brzojavke kralju Petru II. in ministrom.

Sprejeto je bilo poročilo o delu uprave v pretekli poslovni dob, in predlog za novi proračun. Na predlog zastopnika beogradske občine g. Jovana Mijuskovića bo prihodnja glavna skupščina zveze v Beogradu. Upravni odbor je predložil več intervencij naj pri stoinih mestih, kakor so jih predlagali posamezni prizadeji člani zveze. Vsi predlogi so bili sprejeti in so bili izraženi v obširni resoluciji, ki je bila soglasno sprejeta. Posamezne točke dnevnega reda skupščine sta pojasnjevala generalni tajnik zveze dr. Emin Bogdanović iz Zagreba in občinski tajnik iz Zagreba dr. Mijo Majer.

V resoluciji ugotavljajo zborovalci, da je bil doslej žal izpolnjen le majhen del zahtev in prošelj Zveze mest, čeprav se je Zveza prizadevala, da so bile njene zahteve vedno v skladu s pridom mestnih občin in s pridom države, v kateri naj bodo mesta žarišča gospodarskega, kulturnega in socialnega napredka.

Najmanj uspehov je imela zveza v intervencijah glede mestnih financ. V sistemu financ v posrednih mestih in pokrajinah obstojajo velike razlike zakonskega in stvar-

nega značaja, katere zavirajo napredek mest. Mesta morajo neprestano reševati nove komunalne probleme v socialnem in kulturnem pogledu, pri čemer jim dela napoto neurejenost mestnih financ in nesvobodno financiranje. K temu se pridružijo še velika povezanost mestnih financ z državnimi in zakonske omejitve v mestnih gospodarskih in drugih dejavnostih. Zato je nujno potrebno da se financiranje mestnih občin uredi z enotnim zakonom za vso kraljevino, ki bo omogočil svobodno predpisovanje vseh mestnih dajatev vsem mestom in ki bo omogočil tudi diferenciranja glede na posebne potrebe in priroke posameznih mest. Razmejiti je treba obremen področja državnih, banovinskih in občinskih dohodkov. Ta področja naj bodo med seboj v kar najmanjši odvisnosti, kar zahteva zveza že več let v svojih resolucijah.

Več možnosti je še, da se mestom olajša opravljanje samoupravnih dolžnosti. Mesta izdajajo velike vsote ne samo za posle državne uprave, ki so iz dneva v dan obsejnejši, temveč tudi za izdrževanje državnih, policijskih in drugih oblasti ter številnih državnih, banovinskih, prosvetnih in socialnih ustanov. Bilo bi pravilno, da se mesta glede takih dajatev razbremenijo ali da se jim v kakršnikoli obliki izdatki za opravljanje državnih poslov povrnejo. Na ta način bi mesta lahko z večjim uspehom opravljala svoje samoupravne naloge, za katere so potrebne že tako velikanske vsote, ako hočejo mestne uprave ustreči vsem zahtevam napredne komunalne politike.

Vprid resnične mestne samouprave zahteva zveza, da se takoj uvede zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o mestnih občinah.

Glede predpisov o pridobivanju domovinstva naj se odredbe spremenijo tako, da bo rok za pridobitev take pravice podaljšan in

Mollisona so zaprli

Policija v francoskem mestu Touquesu je aretirala na zahtevo ravnatelja mestnega letališča znanega angleškega letalca Jimma Mollisona. Mollison je bil prisel v Touques z dvema prijateljskima. Eden izmed njih je bil sloveči angleški letalski konstruktor Richard Fairey. Letalec je prekrškal vso noč s prijateljskima v nočnem lokau, kjer so popivali še naslednji dan. Šele precej pozno naslednjega dne so prišli precej pijani na letališče. Ravnatelj letališča je Mollisonu sicer to preproval, vendar pa se je letalec dvignil na Faireyevem letalu v zračne višave in jel dolati nad letališčem držne in nevarne akrobacije, s katerimi ni ogražal samo lastnega, temveč tudi življenja drugih ljudi.

Uprava letališča je morala poslati radijsko brzojavko, s katero je posvarila letalce, ki bi se hoteli ta čas spustiti na leta-

lišče v Touquesu. Mollisonove zračne akrobacije so trajale 20 minut. Ko se je spustil na tla, so ga že čakali redarji, ki jih je bil poklical ravnatelj letališča in ki so pijanega pilota aretirali. Sodno Mollisona najbrž ne bodo preganjali, pač so pa poslali angleškemu Aeroklubu dopis, naj Mollisonu za nekaj časa ustavi pilotsko doklado.

Konec

Ijubavne tragedije

Pred dvema letoma je bil 27-letni Thomas Clay v Dagenhamu vzhodno od Londona obojen na smrt, ker je bil umoril svojo ljubico v bližnjem gozdu. Bil je pa pomilostjen na dosmrtno ječo in pred tednom se ga izpustili. Komaj je pa prišel iz kaznilnice, ga je doletela smrt. Bil je že 10 let bolan in ni mogel delati, ko se je seznanil s 24-letno usmiljenko Phyllis Braoovo. Zaljublila sta se drug v drugega in ko se je Clayu bolezen poslabšala, je še bolj zaljubljen svoj izvoljenko. Oba sta pa vedela, da se ne bosta mogla vzeti. In tako sta sklenila končati si življenje. Ošla sta v bližnji gozd in vstala s seboj mnogo tablet veronala. Ker pa to ni zaleglo, je vzel Clay tritev in precezal svoji izvoljenki vrat. Pri njem so našli pismo, v katerem je bilo rečeno: »To ni Thomova krivda... Nočem, da bi bil ne srečen, brez njega pa ne morem ži veti«.

Clay je prišel pred sodišče in v decembru 1936 je bil zaradi umora obojen na smrt. Smrtno obsodbo je sprejel ravnodušno. Potomniki so pa takoj prosili sodišče, naj ga pomilosti. Nedavno je obiskal Clay v ječi šen spodnje zbornice Lansburg in prispel se je, da so mu ure štete. Na njegovo posredovanje je bil Clay izpuščen in hoteli so ga takoj prepeljati v drugo bolnico, da bi se enkrat videl svojega bolnega očeta. Med vožnjo se je pa njegova bolezen tako poslabšala, da so ga morali prepeljati v najbližjo bolnico, kjer je umrl, še predno je prišel k memu očcu.

PRIPOROČLJIV ZDRAVNIK

— Gospod doktor, zakaj ste pa prelo-
žili ordinacijo na šestu uro zvečer?
— Ker moj bolnik prej nima časa.

H. E. REYBAUDOVA:

OSUETA

ROMAN DEKLISKEGA SRCA

— Zakaj me hočeš zapustiti? Glej, polnoč je. To je bila ura najinih sestankov. Kolikokrat sva bila tu skupaj v krasnih jasnih nočeh, kakor je nocoj-
šnja, nočeh ljubezni, hrepenenja, sladkih nad! In vsega tega naj bi bilo zdaj konec! In moje spošto-
vanje te je ščitilo samo zato, da bi te izročil ne-
omadeževano drugemu! Ne verjemi tega, Tereza!

Padla je na kolena in sklenila roke:

— Usmili se me! — ga je prosila mlo. — Samo
še trenutke časa imam, gotovo me že iščejo... Za
mojo čast gre, za moje življenje!

— Ti torej nimaš poguma, da bi se mi zaupala?
— jo je prekinil. — No, to je pa lep pogum in uda-
nost ljubezni, o kateri si toliko govorila...

— Da! — je vzklila vsa objokana, — sledila
bi bila svojemu možu na njegovo delo, v poniža-
nje, v bedo, svojemu ljubčku pa nikoli! Nikoli, ti
pravim! Čast gre pred ljubeznijo, pred življenjem.
pozabi me, če hočeš, toda s teboj ne pojdem...

— Čuj, — je dejal in jo prijel, da bi vstala. —
Med nama so velike ovire. Ali se mi boš zaupala,
če ti svečano obljubim, da se bova skrivaj poročila?

— O, nebesa, — je vzklila in krčevito stisnila
roko, ki jo je zadrževala. — Ali slišiš te klice?
Iščejo me. Sem prihajajo...

Več glasov je klicalo Terezo po drevoredih. V
dvorani so bili nehali plesati. Preiskovali so vrt
v svitu bakelj. Tovalito in Paco Rosales sta sledila
donu Antoniu de Guevari, ki bled in z mečem v
roki ni vedel, proti komu naj brani svojo nevesto.

— Videla sva jo, gospod, — sta mu pravila,
— videla sva jo v temle drevoredu... nekdo je bil z
njo, kavalir visoke postave, zavil v črn plašč...

Vlekel jo je v tole smer...

Hiteli so k palmam. Tam ni bilo nikogar. Na ruši
klopice, sveže pomečkani, so pa našli Terezin dia-
dem iz draguljev in njen poročni venec...

V.

POS LANSTVO

Naslednjega dne je bil Paco Rosales zopet na
svojem običajnem mestu pri stranskih vratih
cerkve Matere božje in pogovarjal se je s svo-
jim prijateljem Tovalitom o dogodkih prejšnje
noči.

— Kam neki sta jo ubrala? — je dejal Paco.
— Dal bi vso milostino, kar so mi je dale danes
dobre duše, če bi to vedel.

— Odvedel jo je, morda jo je pregovoril ali
pa je šlo z nasiljem. Bogue, kam jo je odvedel.
Morda k sebi.

— To ni mogoče, saj vendar ve, da ga bodo
zasledovali.

— Kaj bi torej storil z njo? Beži no, to ni mož,
ki bi si belil glavo s tem, da bi se mu utegnlo
kaj pripetiti. Ko bo nasitil svojo pohoto, bo vsega
konec. Zmožen je poslati jo nazaj k roditel-
jem.

— Zakaj se ti ni hotelo priznati, da si ga po-
znal?

— Prijatelj Paco, pozna se ti, da niti malo ne
razumeš stvari tega sveta in da nisi imel še ni-
koli oprakov z visoko gospodo. Njegova Milost
kanonik don Ignacio de Vasconcellos je šel k
sodniku, vsi biriti svete inkvizicije so že na no-
gah, povsod iščejo dono Terezo. Iskanje bi ne
bilo tako vneto, če bi jim bilo znano ime nje-
nega ugrabitelja. Saj bo dovolj časa izdati ga,
ko jo najdejo. Don Antonio de Gusman si je
morda prilastil za ta primer drugo ime...

— Molči, — ga je prekinil Paco. — Evo ga, to
je gotovo on!

In res je stopal previdno kakor človek, ki se
boji, da bi ga spoznali. Čeprav se je dan že na-
gibal k večeru, si je zakrival obraz s plaščem
in s črnim peresom okrašen široki klobuk je
imel potisnjen globoko na oči.

— Tako je bil oblečen snoti, — je dejal Paco
Rosales. — Mir z nama! Pojdi, Tovalito.

— Beži no, prepričan sem, da bi me ne spoznal,
— je odgovoril berač in odšel nekoliko v stran,
kjer je sedel.

Don Alonzo, je pokimal Pacu in pristopil, ko

je spoznal, da ga nihče ne more slišati.

— Čuj, — je dejal, — storil si mi že veliko
uslugo. Obracam se še enkrat nate, nagradim
te za tvojo vneto in molčečnost, kakor sem to
že storil. Videli bomo, če boš mogel pošteno iz-
polniti tudi to nalogo. Ljudje tvoje vrste, mol-
čeči in pobožni, ki preživljajo svoje življenje pri
cerkvenih vratih, kjer molijo rožni venec in iz-
ročajo zaljubljenec ljubavna pisemka, taki lju-
dje morajo poznati ne samo vse lepe dame in vsa
lepa dekleta, kar jih hodi v cerkev molit, temveč
tudi duhovnike, menihe, ki mašujejo od ranega
jutra do poldne v valentskih cerkvah in samo-
stanih. Ali ne poznaš med njimi koga, ki bi hotel
ne glede na zmerjanje gospoda nadškofa skrivaj
opraviti poročno službo božjo, ki bi mu bila pla-
čana tako dobro kakor da je skozi vest post pri-
digoval pred kraljem?

Ob tem nepričakovanem vprašanju je Paco Ro-
sales presenečeno in nezaupljivo dvignil glavo. —
Poročno mašo! je dejal, — in blagoslov naj bi bil
skriven, dober in veljaven?

— Seveda. Ali poznaš dobrega duhovnika, ki
bi hotel podeliti blagoslov dvema zaljubljenca,
čijih zakonska zveza mora ostati tajna?

— Poznam častitega dominikanca, ki bi bil pri-
pravljen skrivaj blagosloviti zakonsko zvezo, to-
da treba bi bilo iti ponj v samostan.

— Še nocoj, še nocoj, toda jaz ne morem tja...
Mudi se, jutri odpotujem iz Valencije. Pojdi po
tega dobrega meniha...